

הבית היהודי בשבילי

דברים נפלאים ומרוממים
בדמיון הבית היהודי לעולמות העליונים
וכוחו האדיר של הבית היהודי
להשפיע טוב על האדם והעולם כולו

חובר בעזרת השם יתברך
על ידי יהודה טאוב
yudataub@gmail.com

להערות ולהשגת הקונטרס

לתרומות להפצת הקונטרס

ניתן לפנות ל

052-7139520

04-8436092

מותר להעתיק ולהפיץ.

ניתן לשמוע שיעורים מהמחבר

בנושא ההודיה לה'

בקו קול תודה

גברים: 03-6171190

נשים: לברר במערכת.

ניתן להשיג בנ"ל את החוברת "השמחה ההודיה והשירה"
עם הנהגת ההודיה של הצדיק יסוד ושורש העבודה.

כמו כן זכינו להוציא לאור

קונטרסים בעניני הבית היהודי:

- סיבת הנישואין,
- התגלית - מטרת האדם בעולמו וחיי הנישואין,
- הבית היהודי והמשכן - סוד חיבור היריעות,
- הבית היהודי כבית מקדש,
- שערי ט"ו באב,
- כיצד מנקים לפסח בשמחה ובקלות,

להזמנות בדואר אלקטרוני yudataub@gmail.com

ניתן לראות את הספרים הנ"ל גם באתר "חידוש".

תוכן העניינים

ז	הקדמה
ט	הסכמות
יג	פרק ב. כוח הבית היהודי להשפיע על כל הבריאה.
יג	א. דע מזה למעלה – ממך!
יד	ב. משל המשפיע על הנמשל.
טו	ג. דברי הרב נבנצל שליט"א.
טז	ד. סיכום.
טז	ה. נפ"מ למעשה.
יז	ו. משל מהמציאות.
יט	פרק ג. הקדמה: מושגי יסוד.
יט	א. איש ואשתו נבראו דוגמת עולמות העליונים.
כ	ב. כנסת ישראל
כא	ג. לשם יחוד קב"ה ושכנתיה.
כב	ד. של"ה. (שער האותיות אות ק')
כב	ה. צלם אלוקים בבית היהודי.
כג	פרק ד. שלום בית חיבור בין הקב"ה לכנסת ישראל – מקורות.
כג	א. ספר פלא יועץ - ערך שנהא
כג	ב. פירוש הרקאנאטי על התורה
כד	ג. של"ה. (שער האותיות אות ק')
כד	ד. שמחה ואהבה בבית גורמים שפע טוב לעולם.
כד	ה. לעשות מעשה כעין מעלה.
כה	ו. ריקודים לאחר קידוש לבנה.
כו	ז. מפריד בין איש לאשתו מפריד בין כנס"י להקב"ה.
כו	ח. ליקוטי מוהר"ן (מהדורא בתרא סימן לב).

בנושא ההודיה לה'

- כז ט. עבודת הקודש להחיד"א
- כז י. איש ואשה הם קודש הקודשים.
- כח יא. משים שלום בכל ישראל.
- כט יב. לוי.
- כט יג. מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין.
- לא יד. בנה אחת מחורבות ירושלים.
- לב טו. נקודות נפלאות למחשבה.
- לג פרק ה. ההשפעה הגדולה ביותר.
- לג א. כל התורה ניתנה לעשות שלום.
- לג ב. נר ביתו קודם.
- לד ג. יותר חמור מלירוק בפנים של גדול הדור.
- לה פרק ו. חסידות תלויה במחשבה.
- לח פרק ז. גאולת ישראל תלויה בשלום בית.
- מ פרק ח. אור חדש על מאמרי חז"ל:
- מב פרק ט. שאלות חזרה.
- מו פרק י. תפילה נפלאה לאדם בטרם הכנסתו לביתו.
- מו א. שמירת העינים.
- מו ב. הכרת הטוב.
- מו ג. כוונה לקיים מצוות ואהבת לרעך כמוך.
- מז ד. והלכת בדרכיו וחסד.
- מז ה. שעושה חסד עם ילדים יוסיף:
- מח ו. צורת קיום המצוות.
- מח ז. קניית אהבת ישראל
- מט ח. קניית אהבת חסד
- מט ט. קניית הרצון לעשות נחת רוח
- מט י. מצוות הכרת הטוב
- נ יא. לעורר את השפע העליון.
- נ יב. כבוד.
- נ יג. הודיה על הזכות לבנות לבורא בית מקדש.

הקדמה

הדברים שכתובים כאן, יקרים עד מאוד, וכל מי שנגעה יראת השם בלבבו יבין, שיש בהם שינוי מבט על החיים היהודים. וכל מצבו של עם ישראל ואף חיי עולם הבא תלויים בדברים אלו, ומי שיזכה לחיות את הדברים כל שעה בביתו תהיה שווה אולי פי 100 יותר! לכן כדאי לקרוא באכפתיות ובתשומת לב.

לפני כמה שנים זיכה אותי הקב"ה לגלות את האור העצום שיש בזוהר הקודש על הבית היהודי, שזוכים להתבונן בדברים מרגישים את הרוממות העצומה שיש בדברים האלו ואת החשיבות של הכוונה לחשוב על הדברים הללו, ובמיוחד במצווה זו שנצטוינו בתורה קדושים תהיו - לחשוב מחשבות טהורות.

וכך רשב"י מלמד אותנו (במדבר קי"ח ב'): "ובכולא בעי לאחזאה עובדא כגוונא דלעילא וכמה דאחזיאו עובדא לתתא דכי ודאי איתער לעילא ואוקמוה". באור: ובכל דבר צריך לעשות המעשה כדוגמת מעלה כי במה שמראה ועושה האדם את מעשיו למטה ככה מעורר שורש המעשה למעלה".

בחוברת זו נלמד קצת מה יכול האדם לכווין במעשיו כנגד מעשה למעלה, ובזה יזכה לעורר דברים נפלאים למעלה.

ידוע מה שכתוב בזוהר חלק ג דף קכד/ב. ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. אפשר לומר ע"י ספר הזהר שילמד אותנו את מעלת האחדות של או"א בכשרות ובקדושה (דבר שלא היה ידוע לולא ספר הזוהר כלל) נוכל לצאת מן הגלות שכן בדור של כמעט חמישים שערי טומאה במיוחד בנושא זה, שאנו זוכים לעשות מצווה זו בקדושה עצומה על פי דברי הזוהר - בזה ניתן לצאת מן הגלות ברחמים. שכן כל הגלות

הקדמה

בגלל חוסר הלב טוב ושזוכה אדם לקדש את ליבו הוא בונה בית מקדש ממש.
בזה נבין גם מדוע רשב"י ההילולא שלו בל"ג בעומר יום שבו פסקו תלמידי ר"ע
מלמות? שכן רשב"י השאיר לנו את הזוהר הקדוש שילמד אותנו כיצד לכבד את
הבת מלך כראוי, ובזה אנו מתקנים את הפגם של חוסר הכבוד זה לזה.

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שהדברים יעוררו מאוד את עם ישראל, יגרמו
להרבה שמחה והודיה לה' על הזכות העצומה שמזכה אותנו בקיום מצוות אלו.
ונזכה להרבה כוח בקיום מצוות חשובות אלו.

ל"ג בעומר תשע"ו.

הרב יואל שזורץ שליט"א

ראש המכון לסניעת אישור אכילת תולעים

מחבר סדרת הספרים - כשרות המזון

רח' שליט 22 טל-0247421

ירושלים

מכתב מס' 317 תאריך 22.12.2010

בס"ד, תאריך 31/7 - 29 במרץ

אני רוצה לומר
 יישר כף לרב יואל שזורץ שליט"א על
 המאמץ והעבודה הנכונה והנכונה
 שהתבצעו על ידיך וצוותך במסגרת
 המכון למניעת אישור אכילת תולעים
 והפליא ללקט את דברי רבותינו
 הקדושים בענין חשוב זה המקשר את
 הקב"ה וכנס"י, במעשה החסד ואהבה
 שבין איש לאשתו, על כן ראוי לכל איש
 מישראל ללמוד את המקורות שבלקט
 היקר הזה, ויוסיף להוסיף לקח, ללמוד
 את חובת כל אדם מישראל.

הסכמת הרב יואל שזורץ שליט"א

מכתב ברכה

הנה ידידי הרב החשוב יהודה טאוב שליט"א

הביא לפני את כתביו בנושא שלום בית והפליא ללקט את דברי רבותינו
 הקדושים בענין חשוב זה המקשר את הקב"ה וכנס"י, במעשה החסד ואהבה
 שבין איש לאשתו, על כן ראוי לכל איש מישראל ללמוד את המקורות שבלקט
 היקר הזה, ויוסיף להוסיף לקח, ללמוד את חובת כל אדם מישראל.

המברכו בכל לב

יואל שזורץ

ר"מ בישיבת דבר ירושלים

הסכמת הרב אהרן זכאי שליט"א

מוסדות
אור יום טוב

בית המדרש ליום טוב וידו ולו של
מוסדות הרב אהרן זכאי שליט"א

רחוב גשר החיים 10,
ת.ד. 6054, ירושלים.
טל: 02-5389503
פקס: 02-5374658

INSTITUTIONS
OR YOM TOV
in memory of Hagao'n
Yom-Tov Yedid Halevi ztl.

Headed by HARAV
AHARON ZAKAI Shlita

10, Gesher Ha'Haim St.
P.O.B 6054, Jerusalem
Tel: 02-5389503
Fax: 02-5374658

ב"ה

כ"ו שבט ה'תשס"ג

מכתב קריאה

ברוך ה' אלהינו אהרן הקולטרים, גאון בית
הבית להנהיג את עם ישראל, וכן בבית
ישיבת אהרן יוסף וישראל, את צדקתו ואת
שקדנותו בקרקוב אשר בארץ, ובבית המדרש
היקרי והנצחי בצפת והנה בית הישיבה
הנחמד דברי יהודה שאוב מלפניו לפני שפי
איווה האינו אשר היום ינו לאה, בין אולם
מיוסס על קרי יתנו הקדושים, וצדקתו
כעב טוס ונצח
וחתני, לעבדו מקרב לך יהי שיעב
גור מצד להקטל קרי ולבאצרה דקראו
אתר ונבוא ונלא ינו

בבית הישיבה
ארתן זכאי

פרק ב. כוח הבית היהודי להשפיע על כל הבריאה.

א. דע מה למעלה - ממך!

כתב ר' חיים מוואלאזין זצ"ל בפתיחת ספרו נפש החיים (שער א' פרקים א-ד): מהו ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים גו'. (מה הדמיון בין האדם לאלוקים?) והוא כי מלת צלם ודמות כאן אינו כמשמעו כי כתוב מפורש (ישעי' מ) ומה דמות תערכו לו. אלא פירושו דמיון מה באיזה דבר.

שכמו שהוא ית' שמו הוא האלקים בעל הכחות הנמצאים בכל העולמות כולם. ומסדרם ומנהיגם כל רגע כרצונו. כן השליט רצונו יתברך את האדם שיהא הוא הפותח והסוגר של כמה אלפי רבואות כחות ועולמות. עפ"י כל פרטי סדרי הנהגותיו בכל עניניו בכל עת ורגע ממש. כפי שרשו העליון של מעשיו ודבוריו ומחשבותיו. כאלו הוא ג"כ הבעל כח שלהם כביכול.

ואמרו ז"ל באיכה רבתי (בפסוק וילכו בלא כח גו') ר"ע בשם ריב"ס אומר בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מוסיפין כח בגבורה של מעלה כד"א באלקים נעשה חיל. ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום כביכול מתישין כח גדול של מעלה דכתיב צור ילדך תשי גו'.

וזאת תורת האדם כל איש ישראל אל יאמר בלבו ח"ו, כי מה אני ומה כחי לפעול במעשי השפלים שום ענין בעולם, אמנם יבין וידע ויקבע במחשבות לבו, שכל פרטי מעשיו ודבוריו ומחשבותיו כל עת ורגע, לא אתאבידו ח"ו, ומה רבו מעשיו ומאד גדלו ורמו, שכל אחד עולה כפי שרשה לפעול פעולתה בגבהי מרומים בעלמות וצחצחות האורות העליונים ... וקרוב לשמוע שגם זה בכלל כוונתם ז"ל באבות דע מה למעלה - ממך! ר"ל אם כי אינך רואה בעיניך הענינים הנוראים הנעשים ממעשיך, אבל תדע נאמנה, כי כל מה שנעשה למעלה בעולמות העליונים גבוהי גבוהים, הכל ממך הוא על פי מעשיך לאן נוטים, על פיהם יצאו ויבואו.

וז"ש דוד המע"ה ה' צלך על יד ימינך. היינו שכמו שנטיית הצל של איזה דבר. הוא מכוון רק כפי תנועות אותו הדבר לאן נוטה. כן בדמיון זה כביכול הוא ית"ש

פרק ב. כוח הבית היהודי להשפיע על כל הבריאה.

מתחבר לנטות העולמות כפי תנועות ונטיית מעשי האדם למטה. וכן מפורש במדרש אמר לו הקב"ה למשה לך אמור להם לישראל כי שמי אקיי"ק אשר אקיי"ק. מהו אקיי"ק אשר אקיי"ק? כשם שאתה הוה עמי כך אני הוה עמך. וכן אמר דוד ה' צלך על יד ימינך. מהו ה' צלך? כצלך. מה צלך אם אתה משחק לו הוא משחק לך. ואם אתה בוכה הוא בוכה כנגדך. ואם אתה מראה לו פנים זעומות או מוסברות אף הוא נותן לך כך, אף הקב"ה ה' צלך כשם שאתה הוה עמו הוא הוה עמך ע"כ.

סיכום: כפי התעוררות האדם מלמטה מעורר למעלה.

ב. משל המשפיע על הנמשל.

הדברים שכתובים כאן, שזכיתי בעזרת השם יתברך לגלות, יקרים עד מאוד, וכל מי שנגעה יראת השם בלבבו יבין, שיש בהם שינוי מבט על החיים היהודים. וכל מצבו של עם ישראל ואף חיי עולם הבא תלויים בדברים אלו, ולכן כדאי לקרוא באכפתיות ובתשומת לב.

עד היום התיחסנו לאיש ואשה כמשל להקב"ה וכנסת ישראל (עם ישראל) כמו שרואים בשיר השירים, במתן תורה ובכרובים שהאיש והאשה נמשלו שם לקב"ה וכנסת ישראל.

בעזרת השם בחוברת זו נראה כי טעינו! אין זה רק משל לקב"ה ועם ישראל אלא זה השורש להתנהגות של הקב"ה כלפי עם ישראל.

נסביר את הדברים במשל מהחיים: אדם קנה מפסקים לארון חשמל, המפסקים שבתוך הקופסא שבידו דומים מאוד למפסקים שבארון החשמל, אבל רק דומים, אלו שבארון החשמל גורמים לכבות את כל החשמל שבבית, ואילו המפסקים שבידו לא עושים כלום, כך רגילים להסתכל על איש ואשה כמפסקים בקופסא שדומים למפסקים שבארון החשמל.

בחוברת זו נראה כי טעינו מאוד, איש ואשה הם לא מפסקים שבקופסא אלא הם מפסקים בתוך הארון חשמל, כשהם מוסיפים אהבה גורמים דרך משל להרים את הכפתור הראשי שבחברת חשמל שגורם להדליק את האור בכל ארץ ישראל, וח"ו מי שלא, גורם להנמיך את האור בכל רחבי ישראל.

באור: כשמוסיפים אהבה בבית גורמים לקב"ה לאהוב את עם ישראל, וכאשר הקב"ה אוהב את עם ישראל הוא משפיע להם כל השפע טוב שרק אפשר, וח"ו

כשחסר באהבה גם הקב"ה מתנהג כאילו הוא לא אוהב כל כך את עם ישראל וממילא יש צרות לעם ישראל. (עיין הערה 1)

לשם דוגמא: אברך למד טוב בכולל והוא מרגיש רצון לתת משהוא לבורא עולם, להשפיע על עוד יהודים שיכירו את בורא עולם, אם מוסיף אהבה בביתו, הוא גורם שהקב"ה יגלה את אהבתו לעם ישראל ולמחרת הקב"ה יגרום שמאה איש יחזרו בתשובה, מאה איש עניים מקופת העיר יקבלו תרומה גדולה שתעמיד אותם על הרגליים, מאה איש חולים יהיו בריאים, אף אדם לא יפצע במשך כל היום מתאונות דרכים, מאה ילדים שהיו עם בעיות תקשורת קשות יפתרו להם הבעיות, מאה בתים שהיה שם בעיות קשות בשלום הבית יגיעו לעמק השווה ויחזרו לחיות בשלום, ראש ישיבה שרצה לפתוח ישיבה ולשם כך היה צריך מליון שקל קיבל באותו יום טלפון ממליונר שהוא נותן לו שני מליון בשביל הישיבה, קהילת אברכים שהיתה צריכה אישור מהעירייה להקים בית הכנסת, קיבלה אישור פלוס מימון חצי מבנית בית הכנסת, והכול הכול קרה בזכות דבר אחד שאותו אברך יקר שימח את בת המלך, ובזה גרם שהקב"ה משמח כנגד זה את עם ישראל.

כמו שכתב בדרך ה' (חלק א פרק ה בשינוי לשון קצת) צריך שתדע שסיבת כל עניני הטוב בין במה שנוגע לנפש בין במה שנוגע לגוף בכל מקום שהם היא הארת פניו יתברך, וסבת הרע בכל מקום שהוא העלם הארתו, וכפי שיעור העלם תנתן שליטה וממשלה אל כוחות הרע. (וכמו שנלמד כאשר אנו מאירים פנים למטה לרעיתנו, גם הקב"ה מאיר פנים לרעיתו היא כנס"י)

ג. דברי הרב נבנצל שליט"א.

וכך כתב בשיחות לספר ויקרא (מהרב נבנצל שליט"א) עמ' רכ"ד: האהבה שבין

---

1. המשנה מסכת אבות פרק ג משנה יד אומרת הוא היה אומר (ר' עקיבא) חביב אדם שנברא בצלם חבה יתירה נודעת לו שנברא בצלם שנאמר (בראשית ט) בצלם אלהים עשה את האדם חביבין ישראל שנקראו בנים למקום חבה יתירה נודעת להם שנקראו בנים למקום שנאמר (דברים י"ד) בנים אתם לה' אלהיכם. מבואר שגם גוי נברא בצלם אבל יהודי נקרא בן, מסביר בהקדמות ושערים לנפש החיים פרק ד': הגויים נבראו בצלם אבל לא בצלם אלוקים להיות בעל הכוחות כולם (הם בבחינת מפסקים שבקופסא) (וצ"ע שבמשנה כתוב שנאמר בצלם אלוקים) משא"כ יהודי נקרא בן כי הם בבחינת בן המתאחד באביו, ובזה הם פועלים בעליונים אחרי שהם קשורים בשורש נשמתם בעליונים.

פרק ב. כוח הבית היהודי להשפיע על כל הבריאה.

בני זוג בעולמינו מלבד יעודה לקיים את העולם, יש לה גם מטרה נוספת נעלה יותר, להמשיל ולקרב לדמיוננו במידת האפשר את האהבה העצומה שבין ה' לעם סגולתו ... אלא שלא רק מידע גרידא כי אם דבר מהותי הרבה יותר, יכולת להשפיע על אותם עולמות באמצעות האהבה האנושית. וכיצד? מעלתו הגדולה של האדם על פני שאר הנבראים היא שניתנה לו יכולת נפלאה לשלוט על העולם באמצעות מעשיו וכפי שאמר דוד (תהל' ח,ז), "תמשילהו במעשה ידיך כל שתה תחת רגליו" כל הבריאה כולה מונהגת ומשופעת ממעשי ידיו של האדם נזר הבריאה ובכלל זה העולמות העליונים. לפיכך יש לאהבה בחיינו תפקיד מרכזי בעיצוב היחסים שבין הבורא לרעייתו, ובהסתכלות ארוכת טווח תפקיד מכריע בזירוז הגאולה. כי כפי שהאדם נוהג בעניין האהבה בעולם הזה, כך הוא מעורר וגוזר שתתנהג האהבה העליונה, האהבה שבין כנסת ישראל לדודה.

ד. סיכום.

בקיצור יהודי ויהודיה! אתם יושבים על המפסקים הראשיים של כל עם ישראל ויש בכוחכם להשפיע במעשיכם על כלל ישראל, ובהמשך נראה שאמנם יש עוד הרבה מצוות שמשפיעות על עם ישראל אבל אין מצווה שמשפיע כל כך הרבה כמו האהבה (השלום), כמו שאמרו חז"ל "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא אלא השלום".

כל מה שכתבנו נכון גם לגבי האשה כאשר היא גורמת שבעלה יאהב אותה יותר ע"י מעשיה, היא גורמת בזה שהקב"ה יאהב יותר את עם ישראל וישפיע ברכה עצומה על עם ישראל.

ה. נפ"מ למעשה.

יש בדבר זה הבדל עצום למעשה לגבי כמה דברים: א. אדם משתדל להשקיע הרבה יותר בדבר שיש לו השפעה גדולה מאוד. ב. גם זוג שלא מרגישים שום צורך להוסיף על האהבה שביניהם, יכולים להתאמץ בכך לא בשבילם אלא למען הקב"ה ועם ישראל (עיין מגן אברהם ריש סימן ר"מ ודו"ק). ג. מבואר במסילת ישרים סוף פרק י"ט (עיין הערה 2) כי חסיד חושב במעשיו שכוונתו לעשות

2. מסילת ישרים פרק יט וְאָמַנְם עוֹד עֶקֶר שְׁנֵי יֵשׁ בְּכֹנֶנֶת הַחֲסִידוֹת, וְהוּא, טוֹבֵת הַדּוֹר. שְׁהֵנָה כְּאוֹי לְכָל חֲסִיד שֶׁיִּתְפָּנוּ בְּמַעֲשָׂיו לְטוֹבֵת דּוֹרוֹ כְּלוּ, לְזִכּוֹת אוֹתָם וּלְהַגֵּן עֲלֵיהֶם. וְהוּא עֵינָן תְּכַתּוֹב (ישעיה ג), "אָמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב כִּי פָרִי מַעֲלֵיהֶם יֵאָכְלוּ", שְׁפָל הַדּוֹר אוֹכֵל מִפְּרוֹתָיו. וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בבא

פרק ב. כוח הבית היהודי להשפיע על כל הבריאה.

נחת להקב"ה ולהשפיע על עם ישראל, לכן יהודי שרוצה לעשות מצווה כראוי לפני שהוא נכנס הביתה חושב עכשיו אני רוצה להרבות אהבה ולשמח כדי לתת לקב"ה את האפשרות הגדולה ביותר להשפיע שפע טוב על עם ישראל, וכן אני אוהב את עם ישראל ורוצה שיהיה להם הרבה ברכה, וזה הדבר שיכול להשפיע הכי הרבה ברכה.

1. משל מהמציאות.

נראה להסביר את הדברים במשל מהמציאות: (נראה שבורא עולם ברא לנו את המשל שנוכל להבין היכן שכינה שורה): בשביל להדליק מנורה צריך ליצור מעגל חשמלי, שני חוטים של פלוס ומינוס מחוברים יש חשמל בחוטים והמנורה יכולה לדלוק, אבל אם יש נתק קטן בין החוטים אפילו באונס, ואפילו בצד אחד יש אלף וואט למרות זאת אפילו המנורה הפשוטה ביותר לא תוכל לדלוק, כי ללא מעגל חשמלי אין חשמל.

הנמשל: איש ואשה הם החוטים כאשר הם באחדות האור שזה השכינה דולק, אבל ללא איחוד בין איש ואשה אפילו שניהם צדיקים אין מעגל חשמלי ואין אור של השכינה, לכן על בחור רווק אפילו צדיק עצום אין שכינה (עיין הערה 3), אבל אם החוטים מחוברים אפילו הם לא כל כך צדיקים שכינה שורה (יתכן וברמה נמוכה אבל שכינה שורה).

וכך כתבו בזוהר חלק ג דף פא.א. ליתי אַחַד, וְיִשְׁתַּדַּל בְּאַחַד. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

בתרא 10), "הַיֵּשׁ בְּהַ עֵץ" (במדבר יג) - "אִם יֵשׁ מִי שְׂמַגֵּן עַל דֹּרוֹ קַעֲזִי". וְתִרְאֶה שְׂזֵהוּ רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם שְׂיֵהִי חֲסִידֵי יִשְׂרָאֵל מְזַכִּים וּמְכַפְּרִים עַל כָּל שְׂעָרֵי הַמִּדְבָּרָה שֶׁבָּהֶם, וְהוּא מִה שְׂעָמְרוּ ז"ל בְּלוֹלֵב וּמִיָּנִי (ויקרא רבה), "בְּבוֹאֵי אֵלֶּה וַיִּכְפְּרוּ עַל אֵלֶּה", שְׂאִין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲפֵץ בְּאַבְדֵּן הַרְשָׁעִים, אֲלֵא מִצְנֶה מְטָלֶת עַל הַחֲסִידִים לְהַשְׁתַּדַּל לְזַכּוֹתָם לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם, וְזֶה צָרִיךְ שְׂיַעֲשֶׂה בְּכַוָּנַת עֲבוֹדָתוֹ...כִּי אֵין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אֲלֵא לְמִי שְׂאוֹהֵב אֶת יִשְׂרָאֵל, וְכֵל מִה שְׂאַדָּם מְגַדִּיל אֶהְבְּתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, גַּם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְגַדִּיל עֲלָיו.

3. וכמו שכתוב בזוהר תא תזי, בְּכָל אֶתֶר דְּלֵא אֲשַׁתְּכַחוּ דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּתָדָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׁוִי מִדְּבָרָה בְּהוּא אֶתֶר (בוא וראה בכל מקום שלא נמצאים זכר ונקיבה יחד (דהינו שלא נשא האיש אשה וחיים באהבה ובאחוה) הקב"ה לא משים מדורו באותו מקום) וּבְרַכָּאן לֹא אֲשַׁתְּכַחוּ אֲלֵא בְּאֶתֶר דְּאֲשַׁתְּכַח דְּכַר וְנוֹקְבָא (והברכות לא נמצאות אלא במקום שנמצאים זכר ונקיבה יחד). דְּכַתִּיב וַיִּבְרַךְ אוֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אֲדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָה. וְלֹא כְּתִיב וַיִּבְרַךְ אוֹתוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אֲדָם (בלשון יחיד, ללמדך שהברכות חלות רק כשהם יחד).

פרק ב. כוח הבית היהודי להשפיע על כל הבריאה.

דָּאִי הוּא אֶחָד, יִשְׁתַּדֵּל בְּאֶחָד. דְּהָא לִית מַלְכָא מוֹשְׁתַּדֵּל, אֶלָּא בְּמֵאֵי דְאַתְחֲזִי לִיה. וּבְגִין כֵּן פְּתִיב, (איוב כג) וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיַכְנוּ, לֹא שְׂאֲרֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְלֹא אֲשַׁתְּכַח אֶלָּא בְּאֶחָד. (באחדות).

פרק ג. הקדמה: מושגי יסוד.

א. איש ואשתו נבראו דוגמת עולמות העליונים.

כתוב בתורה בראשית פרק א פסוק כז: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם. וכן בפרק ה פסוק א: זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדְמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָם:

מה הפירוש צלם אלוקים? וכי לקב"ה יש צורה מסוימת שאתה אומר שזה דומה לו בצלמו? הח"ח בספרו אהבת חסד חלק ב' פרק שני כתב להסביר שהדמיון הוא למידותיו והינו שנתן בכוח נפשו שיתדמה במדותיו להשם יתברך שהוא רק להטיב ולהתחסד עם זולתו ע"ש (עיין גם מה שהבאנו בפרק הקודם מהנפש החיים).

אבל קשה מלשון הברכה בברכת שבע ברכות אשר יצר את האדם בצלמו בצלם דמות תבניתו (באור הברכה: אשר יצר את האדם בצלם אלוקים, בצלם דמות אלוקים יצר את תבנית גופו של האדם. צלם הוא דבר רוחני בלתי נתפס ותבנית הוא דבר שאינו רוחני כדכתיב תבנית כל רומש באדמה - שיטמ"ק כתובות) משמע שהדמיון הוא גם בצורה ממש וצריך באור.

וכן כתב רש"י (דברים פרק כא כג) על האיסור לא תלין נבלתו על העץ פי קבור תקברנו ביום ההוא פי קללת אלהים תלוי - זלזולו של מלך הוא, שאדם עשוי בדמות דיוקנו וישראל הם בניו. משל לשני אחים תאומים שהיו דומין זה לזה, אחד נעשה מלך, ואחד נתפס ללסטיות ונתלה, כל הרואה אותו אומר המלך תלוי.

גם הלכה למעשה יש מזה כמובא בשל"ה (והובא במג"א או"ח ד, א): גם מדרך ארץ, הוא, לראות שיהיה גופו נקי תמיד, הן אברים הגלויים, הן אברים הנסתרים, הן מכל לכלוך, הן מכל זוהמא, וכהא דתניא בפרק במה טומנין (שבת נ ב) רוחץ אדם פניו ידיו ורגליו בכל יום בשביל קונו, שנאמר (משלי טז, ד) 'כל פעל ה' למענהו'. באור: שהכל ברא לכבודו. ועל ידי שמיפה עצמו, מתגדל כבוד המקום. דהרי כתיב 'בצלם אלהים עשה את האדם' (ע"ש רש"י ומהרש"א).

עוד יש לשאול בשני המקומות שהתורה מזכירה כי האדם נברא בצלם אלוקים

פרק ג. הקדמה: מושגי יסוד.

מזוכר שנברא זכר ונקיבה, מה הכוונה צלם אלוקים זכר ונקיבה, הרי ה' אחד ושמו אחד?

תשובה: מבאר בשל"ה שער האותיות אות הקו"ף - קדושה. צלם אלוקים פירושו שהאדם נברא דוגמת עולמות העליונים, (להאריך במה כל גוף האדם דומה לעליונים עיין בשל"ה שער הקדושה, כאן נעסוק רק במה דומה איש ואשה לעליונים) כמו שבעליונים יש קב"ה וכנסת ישראל (בהמשך יבואר), כך למטה נבראו איש ואשה, איש כנגד הקב"ה ואשה כנגד כנסת ישראל. (עיין הערה 4)

ב. כנסת ישראל

מהי כנסת ישראל: כמו שיש לאדם מפסק לכל מנורת חשמל שבבית, ויש מפסק ראשי לכל הבית כולו, כך יש לכל יהודי נשמה, ויש נשמה אחת כוללת לכל נשמות ישראל והיא נקראת כנסת ישראל. כמו שכתב השל"ה הקדוש (סוכה-פג): סוד עמוד השלום הוא סוד גדול ונורא, כי ישראל נקראים כנסת ישראל, כי אף על פי שלמטה הם נפרדים זה מזה, מכל מקום למעלה בסוד נשמתם הם אחדות אחד, והם מכונסים כי הם חלק ה'.

מצאנו את המושג כנסת ישראל בתורה: (ויקרא פרק כ,ב) וְאֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתֵּן מִזְרְעוֹ לְמִלַּךְ מוֹת יוֹמֵת עִם הָאָרֶץ יִרְגְּמָהּוּ בְּאֶבֶן: וְאֵנִי אֶתֵּן אֶת פְּנֵי בְּאִישׁ הַהוּא וְהִכֵּיתִי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עִמּוֹ כִּי מִזְרְעוֹ נָתַן לְמִלַּךְ לְמַעַן טַמְא אֶת מִקְדָּשִׁי וְלַחַלֵּל אֶת שְׁם קְדָשִׁי:

הפסוק קשה כיצד שייך לומר שהמוסר בנו למולך מטמא את בית המקדש, הרי הוא כלל לא היה שם?

מסביר רש"י: למען טמא את מקדשי - את כנסת ישראל שהיא מקודשת לי כלשון (ויקרא כא) ולא יחלל את מקדשי: מסביר בגור אריה (מהר"ל): לא מקדש ממש, דמאי ענין מקדש לכאן, אלא רוצה לומר שהוא מטמא כלל ישראל, הנקראים "מקדש", מפני שכנסת ישראל מקודשת לשמו יתברך.

4. יבמות דף סג/א: א"ר אלעזר כל אדם שאין לו אישה אינו אדם שנאמר: (היב) זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם. מלשון הפסוק משמע ששם "אדם" נקרא כשיש זכר ונקיבה. בברכת שבע ברכות מברכים "יוצר האדם" משום שכעת נהיה אדם. מדוע ללא אשה לא ניתן לקרוא לאדם בשם אדם? תשובה: אדם מלשון אדמה לעליון (ישעיה יד,ד) מתי אדם דומה לעליונים שיש בהם חיבור בין הקב"ה לכנסת ישראל כשיש לו אשה.

למדנו מכאן: כמו שיש לאדם למטה אישה המקודשת לו, כך כביכול יש למעלה לקב"ה בת זוג המקודשת לו, בתורה נקראת מקדש מלשון קידושין, בלשון חז"ל היא נקראת כנסת ישראל היות והיא כלולה מכל נשמות ישראל, בלשון ספרי הקבלה היא נקראת שכנתיה היות ואור ה' שוכן בה (או שהיא אור ה' השוכן אצלנו) או ספירת המלכות היות ובה מתגלית מלכות ה' בעולם. (עיי' הערה 5)

מדוע קורים לאשת החתן כלה? כתב הרמב"ן (בראשית כד א): והיא שנקראת כלה בספר שיר השירים, בעבור שהיא כלולה מן הכל, והיא שחכמים מכנים שמה כנסת ישראל במקומות רבים בעבור שהיא כנוסת הכל (כל השפע האלוקי מתרכז בה).

ג. לשם יחוד קב"ה ושכנתיה.

מה הפירוש של התפילה לשם יחוד קב"ה ושכנתיה? אנו מבקשים שעל ידי המצווה יתאחד משה שנברא כנגד הזכר והנקיבה שלמטה - הקב"ה עם כנסת ישראל, וממילא יהיה שפע גדול בכל העולם.

ד. של"ה.

ספר השל"ה הקדוש - תולדות אדם - השער הגדול

וְהַעֲנֵנּוּ, כִּי אַחַר שֶׁרָצִיתָ הַחֲכֵמָה הָעֲלִיּוֹנָה, לְתַקֵּן אֶת הַדְּמוּת הַתְּחִתּוֹנָה כְּדְמוּת הָעֲלִיּוֹנָה, וְכִמּוֹ שֶׁקָּבְלוּ חֲכָמֵי הָאֲמָת בְּפִרְקֵי הָאָדָם שֶׁהֵם לְתַבְנִית פְּרָקֵי הַמְּרַכְּבָה. וּמִזֶּה יִתְבַּוֵּן הָאָדָם, הֵיּוֹת בְּנִינּוּ מֵעֵין בְּנִינּוּ הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן, יִתְבָּאֵר אִם כֵּן שְׂיִישׁ לְדְמוּת זֶה יִחַס וְדָמִיּוֹן עִם הַדְּמוּת הָעֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה בְּצַלְמוֹ כְּדְמוּתוֹ. יִתְחַבֵּב מִזֶּה וַיֵּאֱמִין כִּי בְּהִתְנַעֲנַע זֶה הַדְּמוּת בְּפִעֲלוּתֶיהָ כֵּן הַדְּמוּת הָעֲלִיּוֹנָה תִּתְנַלְעַע לְקִרְאָתוֹ, וְתִשְׁמַע וְתַעֲנֶה אֵלָיו. הִנֵּה יֵצֵר כִּי בְּהִתְעוֹרְרוֹת שְׁנֵתְעוֹרְרָה לְמִטָּה

5. יש להקשות מדוע עבירה זו חמורה מכל עבירות שבתורה, עד שפוגמת בכל כלל ישראל? ויש ליישב על פי דברי הזוהר חלק א דף קפח/א. דלית לך אגרא טבא בהוא עלמא, כהוא דאוליף ליה לבריה דחילו דמריה בארְחוי דאורייתא: תא חזי מה אמר באבְרָהָם, דְּכָתִיב, (בראשית יח) כִּי יִדְעִיתִי לַמַּעַן אֲשֶׁר יִצְוָה אֶת בְּנֵי וְאֶת בֵּיתוֹ אֲחִיקִי וְשִׁמְרוּ דְרָךְ יְיָ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. ועל דא הואו זכו קיימא ליה בהוא עלמא לגבי כל מאריהון דדינא: באור הדברים: שאם אין לאדם ילדים שהולכים בדרך ה' הרי הוא מכרית את הכרת ה' מהעולם, שכל קיומה על ידי המסורת העוברת מאב לבן, לכן פוגם הוא בכלום, ולעומת זאת אדם המלמד את בניו תורה הרי הוא ממשיך את קיום ה' בעולם, שזה תכלית הבריאה.

פרק ג. הקדמה: מושגי יסוד.

בַּעֲבוּרֵנוּ, יִתְעוֹרְרוּ הַדְּבָרִים הָעֲלִיּוֹנִים לְמַעַלָּה. כִּי הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה, שֶׁהֵם אֲמִצְעֵי הוֹשֵׁם בְּטַבְעָם זֶה הַכֹּחַ, אַחַר שֶׁנֶּאֱצְלוּ וְנִחְקְקוּ מִמְּקוֹר הַהֲוִיָּה וְהָאוֹר הָעֲלִיּוֹן, שֶׁיְהִי הֵם הַמִּפְתָּח לְפִתּוֹחַ הַמְּקוֹר הַהוּא שֶׁנִּבְּעוּ מִמֶּנּוּ, בְּהִיּוֹתָהּ נִפְעָלוֹת בְּשִׁלְמוֹת וְעוֹלוֹת כְּתֻקָּנוֹ, עַל יְדֵי הַדְּמוּת הַתְּחַתּוֹנָה הַנִּבְּנָה כְּדְמוּת הָעֲלִיּוֹנָה, לְפִי שֶׁכָּל הַבְּנֵינִים מוֹתִיחִסִּים זֶה עִם זֶה, כְּמוֹ שֶׁהַתְּבָאָר:

(שער האותיות אות ק')

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר יצר את האדם בצלמו בצלם דמות תבניתו. דעו בניי כי אין קדושה בכל הקדושות כקדושת הזיווג, אם הוא בקדושה, ומקדש עצמו בתשמיש, כאשר הזהירו רבותינו ז"ל, כי אז הוא כדמות וצלם העליון, ומעורר הזיווג העליון סוד תפארת ומלכות (הקב"ה וכנס"י), איש ואשה, המתיחדים ביחוד גמור על ידי ברית העליון... ענין הזיווג כשהוא בקדושה ובטהרה הוא קדוש במאד, מעורר למעלה, מתקדש מלמטה מעט מקדשין אותו מלמעלה הרבה, ומקיים 'קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם'. כי כל זיווג הוא מעין זיווג אדם וחוה הנעשה בצלמו ודמותו יתברך.

ה. צלם אלוקים בבית היהודי.

למדנו ג' פירושים לדמיון שיש בין האדם לאלוקים ככתוב בפסוק בדמות אלוקים עשה אותו, א. הנפש החיים באר שהאדם משפיע במעשיו על הבריאה כאלוקים. ב. הח"ח ביאר שיש לאדם כוח להיות טוב ומטיב כאלוקים. ג. בשל"ה ביאר שהאיש והאשה נבראו כדוגמת הזיווג העליון בין הקב"ה וכנסת ישראל. נראה שאת ג' הפירושים יש לנו בתוך הבית היהודי, א. האדם משפיע על הבריאה שככל שאוהב ומכבד את רעיתו כך הקב"ה משפיע שפע טוב עליו ועל הבריאה כולה. ב. שהאדם אוהב ומכבד ועוזר ומשמח את רעייתו הוא נהיה טוב ומטיב כמו הקב"ה (ועיקר מקום קניית המידות הטובות הוא בבית). ג. שהזיווג בקדושה אין קדושה למעלה מזה כדברי השל"ה.

פרק ד. שלום בית חיבור בין הקב"ה לכנסת ישראל - מקורות.

א. ספר פלא יועץ - ערך שנאה

ולפי גודל מעלת מצוות ואהבת לרעך כמוך שהיא כלל גדול בתורה ראוי לאדם להתחזק ברוב עז ותעצומות ע"י מחשבות טהורות תמציות להעביר שנאה מלבו ולהיות מוציא מצה (מריבה) ומכניס אהבה ובפרט עם אשתו אפי" אם היא אשה רעה כל מום בה גרמה דנפל בחולקיה טב או ביש יגרר ויתחזק מאד חיילים יגבר לאהוב אותה כגופו כי רבה רעת השונא את אשתו ... ובפרט בין איש לאשתו בחושו כי הדברים עתיקים (גבוהים) ומעובדא דלתתא איתער עובדא דלעילא או בונה עולמות או מחריבן והשנאה והמחלוקת מעורר מדנים וקטיגורייא ופירוד למעלה וע"י אהבה ואחוה שלום ורעות מעורר אהבת דודים למעלה ועושה שלום במרומים דגורם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה וזהו הטעם שבזה תלוי גאולתינו ופדות נפשינו.

נמצא כל אחדות בבית לשם שמים לעשות רצון ה' גורם יחוד קב"ה ושכנתיה גדול מאוד, לכן: כשמוסיפים אהבה בבית גורמים לקב"ה להראות את אהבתו לעם ישראל (הארת פנים), וכאשר הקב"ה מראה את אהבתו לעם ישראל הוא משפיע להם כל השפע טוב שרק אפשר, וח"ו כשחסר באהבה בבית גם הקב"ה מתנהג כאילו הוא לא אוהב כל כך את עם ישראל (הסתר פנים) וממילא יש צרות לעם ישראל.

ב. פירוש הרקאנאטי על התורה

פרשת בראשית: ומכאן תבין סוד זיווג חתן וכלה ומצוות פריה ורביה ותדע ותשכיל ממוצא דבר כי כל ההויות הם כמער איש ולויות כאיש המעורה בלויה שלו והעולם התחתון שהוא צל העולם העליון הוא כך כמו שאמרו רז"ל בספר הבהיר אמר רבי עקיבא כל מה שברא הקדוש ב"ה בעולמו ברא זה כנגד זה שנאמר גם את זה לעומת זה עשה האלהים ... ועל כן אמרו רבותינו ז"ל אוהבה כגופו ומכבדה יותר מגופו לרמוז לבת זוג אדם העליון יתברך ויתעלה (כנס"י כלפי הקב"ה).

פרק ד. שלום בית חיבור בין הקב"ה לכנסת ישראל - מקורות.

ובפרשת כי תצא כתב: כבר הודעתך כי סוד זיווג האדם באשתו, זיווג תפארת ישראל (הקב"ה) בשכינת עוזו והמפריד ביניהם נקרא נרגן מפריד אלוף ופוגם למעלה.

עוד כתב שם: וממה שכתבתי תבין טעם נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמוח את אשתו אשר לקח. כי שמחתם גורם חבור כנסת ישראל בהקב"ה וברכה והשפעה לכנסת ישראל של מעלה:

ג. של"ה. (שער האותיות אות ק')

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר יצר את האדם בצלמו בצלם דמות תבניתו. דעו בניי כי אין קדושה בכל הקדושות כקדושת הזיווג, אם הוא בקדושה, ומקדש עצמו בתשמיש, כאשר הזהירו רבותינו ז"ל, כי אז הוא כדמות וצלם העליון, ומעורר הזיווג העליון סוד תפארת ומלכות (הקב"ה וכנס"י), איש ואשה, המתיחדים ביחוד גמור על ידי ברית העליון...ענין הזיווג כשהוא בקדושה ובטהרה הוא קדוש במאד, מעורר למעלה, מתקדש מלמטה מעט מקדשין אותו מלמעלה הרבה, ומקיים 'קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם'. כי כל זיווג הוא מעין זיווג אדם וחוה הנעשה בצלמו ודמותו יתברך.

ד. שמחה ואהבה בבית גורמים שפע טוב לעולם.

זוהר ח"ב דף רלא.א. אַבְּל תָּא תְּאִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבְרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם הֶרְאִשׁוּן. דְּכֵר וְנוֹקְבָא אֶתְבְּרִיאוּ, וְהוּוּ תְּרַוּיִיהוּ דָּא עִם דָּא קְשׁוּרָא, נּוֹקְבָא לְאַחוּרָא, וְדְכוּרָא לְקָמָא, עַד דְּנָסֵר לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְקִין לָהּ, וְאַעִיל לָהּ לְקַמְיָה דְּאָדָם, לְאַסְתְּפִלָּא אֲנַפִּין בְּאַנְפִּין, (למה ניסר הקב"ה את האדם? כדי שיסתכלו פנים כנגד פנים דהינו שירבו אהבה ואחוה ביניהם) וְכִינֵן דְּאַסְתְּכְּלוּ אֲנַפִּין בְּאַנְפִּין, כְּדִין אֶתְסַגִּי רְחִימוּתָא בְּעֻלְמָא (כיון שהם מסתכלים אחד אל השני באהבה מרבים אהבה בעולם, בין הקב"ה לכנס"י, כי הכול תלוי באדם התחתון). למדנו שיש קונה עולם בחיך אחד.

ה. לעשות מעשה כעין מעלה.

זוהר במדבר קי"ח ב'. ורזא דא אוליפנא קודשא בריך הוא יהיב מטתו בין צפון לדרום ואחידת להאי ולהאי. <תרגום - וזה הסוד למדתי שהקב"ה נותן מטתו בין צפון לדרום, ונאחזת המלכות (כנסת ישראל) שהיא המטה לכאן ולכאן. ועל דא

רזא הוא לבני נשא דיהבי מטתם בין צפון לדרום. >ולפי זה הסוד נותנים אנשים מטתם בין צפון לדרום.< והכי אוליף לי אבא והוויין להו בנים זכרים דהא אכוון כלפי הימנותא עילאה בשלימותא דכולא לגבי קודשא בריך הוא דאיהו בין צפון לדרום ולגבי כנסת ישראל דאיהי בין צפון לדרום. >וכך לימדני אבי רבי שמעון שעל ידי זה נתהוויין להם בנים זכרים משום שנתכוון כלפי האמונה העליונה בשלמות הכל, שראויה להעשות לגבי הקב"ה וגבי כנסת ישראל.< ודאי הויין להו בנים זכרים. >ובזכות זה ודאי יהיו לו בנים זכרים.< ובכולא בעי לאחזאה עובדא [כגוונא] דלעילא וכמה דאחזיא עובדא לתתא דכי ודאי איתער לעילא ואוקמוה. >ובכל דבר צריך לעשות המעשה כדוגמת מעלה כי במה שמראה ועושה האדם את מעשיו למטה ככה מעורר שורש המעשה למעלה. וכבר ביארו כן החברים.<

ממשיך הריקאנטי: הבן זה המאמר מאד כי כפי הפעולה הנעשה למטה כך נעשה למעלה ועל כן דמה הקדוש ברוך הוא את ישראל לחתן ולכלה שנאמר ומשׁוּש חתן על כלה ישיש עליך אלהיך (ישעיה סב' ה') וכתוב והיית עטרת תפארת (שם) וגו'.

ו. ריקודים לאחר קידוש לבנה.

שו"ע או"ח תכו הלכות קידוש לבנה. כתב הרמ"א: נוהגין לומר: דוד מלך ישראל חי וקיים, שמלכותו נמשל ללבנה ועתיד להתחדש כמותה ו**כנסת ישראל תחזור להתדבק בבעלה שהוא הקדוש ברוך הוא**, דוגמת הלבנה המתחדשת עם החמה שנאמר: שמש ומגן ה' (תהילים פד, יב) ולכך עושין שמחות ורקודין בקידוש החדש דוגמת שמחת נשואין. (בחיי פרשת וישב וד"ע).

מסביר בדרכי משה: דע כי כל עניינים אלו שצריכין להיות **בשמחה** בקידוש החדש **וענין הריקודים** יש לו סוד גדול בדרך הקבלה שכולם הם ענייני שמחת נישואין שהאשה חוזרת ומתחדשת לבעלה (כנס"י לקב"ה) והוא סוד קידוש החדש והמשכיל יבין:

(באור בקצרה: חמה ולבנה זה כנגד הקב"ה וכנסת ישראל, כמו שאיש ואשה זה כנגד הקב"ה וכנסת ישראל. בראש חודש מתחדשת הלבנה בסוד הגאולה השלימה בה תתחדש כנס"י ותתאחד עם הקב"ה, והרי זה כשמחת הנישואין, וכמו שאנו אומרים בברכה עטרת תפארת לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש (כמותה)

פרק ד. שלום בית חיבור בין הקב"ה לכנסת ישראל - מקורות.

ז. מפריד בין איש לאשתו מפריד בין כנס"י להקב"ה.

זוהר חלק ג דף מד/ב: ועל דא מאן דאיתי לאתתברא באנתו דאחרא, הא פגים זווגא, דהא זווגא דכנסת ישראל, ביה בקודשא בריך הוא בלחודו, בזמנא דאיהו ברחמי, ובזמנא דאיהו בדינא. תא חזי, מאן דמותבר באנתו דאחרא, כאילו משקר ביה בקודשא בריך הוא ובכנסת ישראל, ועל דא קודשא בריך הוא לא מכפר ליה בתשובה, ותשובה תליא עד דיסתלק מעלמא, הדא הוא דכתיב, (ישעיה כב) אם יכופר העון הזה לכם עד תמותו. ואימתי, בשעתא דעאל בתשובה לההוא עלמא, ואית ליה לקבלא עונשא:

באור: ועל כן מי שבא להתחבר באשה של אחר הוא פוגם את הזיווג העליון, שהרי זווג של כנסת ישראל בהקב"ה בלבדו, בין שהוא ברחמים בין שהוא בדין, בוא וראה מי שמתחבר באשה של אדם אחר, כאילו משקר בהקב"ה ובכנסת ישראל, ועל כן הקב"ה לא מכפר לו בתשובה, ותשובה תולה עד שיסתלק מהעולם וכ"ו. (עיין הערה 6) לפי זה נוסף שכאשר אדם שומר את עיניו שלא להסתכל באשה זרה הרי הוא גורם במידה כנגד מידה שגם הקב"ה ישמור את כל השפע ואהבה שלו רק לעם ישראל ולא יתן אותו לאומות העולם שהם בבחינת אשה זרה להקב"ה.

ח. ליקוטי מוהר"ן (מהדורא בתרא סימן לב).

ידע, שיש יחודא תתאה שבנה העולם, שהוא בכשרות גדול בקדשה ובטהרה כל כן, עד שבו תלוי יחודא עלאה. שזהו, דהינו האיש והאשה, כשרים כל כן, שהיא כשרה מאד ואין בה שום שמץ פסול, וגם הוא כשר מאד, וזווגם בכשרות ובקדשה כל כן, שבו תלוי יחודא עלאה. כי 'איש ואשה, זכו שכינה שרויה ביניהם' (כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה, סוטה יז), כי יש בו י"ד ובה ה"א, שזהו יחודא עלאה. וזה הזווג והיחודא תתאה הוא יקר מאד מאד, מאחר שבנה העולם נעשה יחודא תתאה בקדשה כזו, שבו תלוי יחודא עלאה:

מבואר בדבריו שמה שאמרו חז"ל באיש י' באשה ה', הינו ללמדנו שכאשר מתחברים בקדושה איש ואשה, הם גורמים יחוד בין הקב"ה לכנסת ישראל

6. לפי זה נבין כמה דברים: פגם הברית העוון החמור ביותר (עיין אבה"ע סימן כ"ג) שכן מביא את כל השפע האלוקי במקום לכנס"י לכוחות הרע, ולהיפך המצווה הגדולה ביותר. עוון הברית מביא מבול לעולם ובקדושה מביא את כל השפע הטוב לעולם.

פרק ד. שלום בית חיבור בין הקב"ה לכנסת ישראל - מקורות.

למעלה. ועיין בגר"א שיר השירים א' ב' עה"פ ישקני מנשיקות פיהו שמבואר בדבריו שאיש הוא כנגד האות ו' ואשה כנגד האות ה' ונמצא שיש כאן יחוד של כל אותיות השם יתברך.

ט. עבודת הקודש להחיד"א

וביותר יהיה לו שלום עם אשתו ויזהר לכבדה, ויכוין בכל פרט לכבוד השכינה (כנסת ישראל שבה שוכן אור ה'), והדברים עתיקים.

כתב בספר הקנה: יזהר שלא יחלוק (יעשה מחלוקת) ולא יכעוס (על אשתו) רק יהיו פניו שוחקות שאם ח"ו יחלוק עם אשתו יצא שכרו בהפסידו ודמו בראשו **כי אין בעולם חטא כחטאו** שהביא קלקול למעלה בחלקו אוי לו ואוי לדרים עמו כי ילכדו בעונו.

י. איש ואשה הם קודש הקודשים.

שמות פרק כה פסוק יח: **וְעִשְׂתְּ שָׁנִים כְּרַבִּים זָהָב מְקֻשָּׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם מְשֻׁנֵי קִצּוֹת הַפְּפֹרֶת: וְעִשָּׂה כְרוֹב אֶחָד מְקַצָּה מְזָה וְכְרוֹב אֶחָד מְקַצָּה מְזָה מִן הַפְּפֹרֶת תַעֲשֶׂה: אֵת הַכְּרַבִּים עַל שְׁנֵי קִצּוֹתָיו: ...וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַפְּפֹרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרַבִּים אֲשֶׁר עַל אַרְוֹן הַעֲדַת אֵת כָּל אֲשֶׁר אֲצַוָּה אוֹתְךָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:** רבנו בחיי: שנים כרובים זכר ונקבה היו, להודיע כמה ישראל חביבין לפני הקב"ה כחיבת זכר ונקבה. וצריך שתתבונן במאמרם זה כי היו הכרובים כצורה הזו למשל נמרץ להעיד על הפלגת הדבקות שבין הקב"ה לישראל בלא שום אמצעי (עיין הערה 7), כי הוא יתעלה בדד ינחנו לישראל ואין עמו אל נכר כשאר העובדי גלולים אשר חלק להם שרים של מעלה ... ורצה לעשות משל בדבקות גופני שאין למעלה ממנו, וכל זה כדי שנדע ונשכיל שדבקותו יתעלה עמנו דבקות גדול וחזק בלא שום אמצעי.

האם הכרובים הם רק משל, או שהם משל המשפיע על הנמשל? כתב בנפש החיים (שער א פרק ד): לזאת הרי כי ודאי עיקר ענין הקדש והמקדש ושריית שכינתו ית' הוא האדם שאם יתקדש עצמו כראוי בקיום המצות כולן שהם תלוין ג"כ בשורשן העליון בפרקי אברי השיעור קומה כביכול של כלל כל העולמות

7. עיין שער הציון סימן רמ ס"ק יח מה שכתב בשם המקובלים, והבן שכמו שבנמשל אסור שיהיה שום פירוד כך גם במשל אסור שיהיה פירוד, שכן פירוד במשל יגרום פירוד בנמשל והבן!

פרק ד. שלום בית חיבור בין הקב"ה לכנסת ישראל - מקורות.

כולם, אז הוא עצמו המקדש ממש ובתוכו ה' ית"ש. וכמאמרם ז"ל ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, שר"ל אל תחשבו שתכלית כוונתי הוא עשיית המקדש החיצוני. אלא תדעו שכל תכלית רצוני בתבנית המשכן וכל כליו. רק לרמז לכם שממנו תראו וכן תעשו אתם את עצמיכם שתהיו אתם במעשיכם הרצויים כתבנית המשכן וכליו. כולם קדושים ראויים ומוכנים להשרות שכנתי בתוכם ממש. זהו ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם דייקא שככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן, תכלית כוונתי שכן תעשו את עצמיכם.

למדנו יסוד גדול: רצון ה' שנתבונן במשכן וכן נעשה את עצמינו ואז תשרה השכינה עלינו כמו במקדש. לכן אם ראינו שבמקדש שרתה השכינה על הכרובים שהם זכר ונקיבה באחדות, כך גם אנחנו אם נהיה באחדות ובקדושה תשרה עלינו השכינה. נלמד מכאן שקודש הקודשים של עם ישראל זה אחדות זו, כמו שכתב הרמב"ן באיגרת הקודש פרק ב כשהחבור לשם שמים אין דבר קדוש ונקי למעלה הימנו, ואם תבין סוד הכרובים ממה שנאמר והקול נשמע מביניהם, תדע מה שאמרו חז"ל איש ואשה זכו שכנה ביניהם (ע"ש לשונו במדויק).

וכך כתב במגלה עמוקות על התורה - פרשת תרומה. לפי שהמשכן הוא נישואין וזיווג איש ואשה שם י"ה ביניהם ז"ש ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם לא אמר בתוכו רק על זיווג איש ואשה קאי שכנה ביניהם.

טעם הדבר: כמו שלמדנו שכאשר יש אחדות למטה יש אחדות למעלה בין קב"ה לכנסת ישראל, בעיקר כאשר מכוונים לאחד למעלה וכמו שכתב ברקאנטי בראשית ומכאן תבין סוד זווג האדם באשתו כמה גדול הוא כשהוא לשם שמים ובקדושה.

ראשית חכמה - שער הענוה - פרק חמישי: כאשר יסתכל האדם בסוד איש ואשתו וכאשר במקום רמיזתן העליון שהם רמז סוד הכרובים העליונים (שהם מראים על אהבה בין הקב"ה לישראל) בהיות ביניהם (בין האיש לאשתו) שלום הם מרכבה למקום העליון (בגללם נגרם חיבור בעליונים) שמדת השלום הוא המיחד למעלה (בין הקב"ה לכנס"), ואם אין ביניהם שלום אוי להם שמראים (שגורמים) פירוד

יא. משים שלום בכל ישראל.

אמרו חז"ל אבות דרבי נתן (כ"ח ג): רשב"ג אומר כל המשים שלום בתוך ביתו

מעלה עליו הכתוב כאילו משים שלום בישראל על כל אחד ואחד. וכל המטיל קנאה ותחרות בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאילו מטיל קנאה ותחרות בישראל. כיצד שלום בתוך ביתו גורם לשלום בכל ישראל? כאשר האדם מוסיף אהבה בביתו, הוא גורם שה' יאהב את כל כנסת ישראל וזהו שאמרו שהטיל שלום על כל ישראל.

יב. לוי.

ותהר עוד ותלד בן ותאמר עתה הפעם ילדה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על בן קרא שמו לוי. כתב ר' חיים שמאוליץ במאמר על מידת השלום: שהיות ולוי זכה להיות הבן שהשלים את האהבה שבין לאה ליעקוב לכן זכה להיות שבט עובדי ה' בבית המקדש, ויצא ממנו אהרון שהוא אוהב שלום ורודפו.

נראה להוסיף: לוי גרם חיבור מושלם בין יעקוב ולאחיו כלשון הרד"ק: "למה אישי אלי, יהיה נלמה לאהבתי יותר מאהבת אחותי כי ילדתי לו שלשה בנים, וכונת הצדיקים לאשה לבנים היא". זכה לוי ותפקידו לחבר את הקב"ה לעם ישראל בעבודת המקדש. ויש בדבר סוד נפלא שחשוב מאוד לחיות אותו כל החיים האיחוד בין איש לאשה גורם מיידית איחוד בין הקב"ה לעם ישראל, וככל שהאדם יותר קדוש כך האיחוד למטה יותר משפיע על האיחוד למעלה, לכן הבן שגרם איחוד בין יעקוב ללאה הוא הבן הראוי לאחד בין הקב"ה לעם ישראל – שים לבך על זה!

יג. מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין.

לשאת אשה צריכים שני מעשי קניין: אירוסין (כסף/טבעת - הרי את מקודשת לי) ונישואין (חופה/חדר יחוד) כמובא ברמב"ם הלכות אישות פרק י. הארוסה אסורה לבעלה מדברי סופרים כל זמן שהיא בבית אביה, עד שיביא אותה לתוך ביתו ויתיחד עמה ויפרישנה לו, וייחוד זה הוא הנקרא כניסה לחופה והוא הנקרא נישואין בכל מקום. מדוע כל חפץ קונים בקניין אחד ואשה קונים בשני קניינים? בברכת אירוסין אומרים: מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין. שואלים הראשונים: וכי קדושת ישראל תלויה בחופה וקידושין, וללא זה אינם קדושים? וכי כל המצוות אינם מקדשות את ישראל הרי אומרים אשר קדשנו במצוותיו? מסביר המהרש"א על כתובות דף ז/ב: יש לפרש דמסיים בה הכי ע"פ מ"ש

פרק ד. שלום בית חיבור בין הקב"ה לכנסת ישראל - מקורות.

בכמה דוכתין דמיון ישראל לגבי הקב"ה כאשה לבעלה וז"ש דהוא מקדש לו ג"כ עמו ישראל בדוגמא זו בקדושין שהיא נתינת התורה כמ"ש אל תקרי מורשה אלא מאורסה ובחופה הוא יחוד שכינתו במקדש עמנו וכמו שדרשו ביום חתונתו זה מתן תורה וביום שמחת לבו זה יום שנתחנך המשכן ודו"ק. (דהינו מקדש עמו ישראל לא הולך על מה שהאיש עושה לאשתו, אלא על הקב"ה שקידש לו את עם ישראל בחופה וקידושין שהם נתינת התורה והמשכן)

בספר בלבבי משכן אבנה חלק ה' מסביר הסבר נפלא בעניין אירוסין ונישואין מזה הם שני דברים? ומדוע הלשון הפוכה חופה וקידושין הרי תחילה מקדשין ורק אח"כ חופה?

תשובה: אחד כנגד יראה אחד כנגד אהבה, נסביר: קידושין מסביר תוס' פירושו שאסר אותו לכולם כמו הקדש זה בחינת יראה-לא תעשה, היא אסורה לכולם אבל גם לא מיוחדת לי. נישואין זה בחינת אהבה שהם מתאחדים אחד עם השני. וכך הקב"ה נתן לנו תורה שהיא גם לא תעשה שמרחיקה אותנו מן החומר, וגם מקרבת אותנו לבורא עולם במצוות עשה שהם בחינת אהבה, והנה עיקר קדושת ישראל היא האהבה כמו שמבקשים הוא יפתח לבנו בתורתו וישם בליבנו אהבתו ויראתו תחילה אהבה שהיא העיקר, לכן אנו אומרים מקדש עמו ישראל ע"י חופה וקידושין, בעיקר ע"י חופה שזה אהבה איחוד, ואח"כ גם ע"י קידושין שזה בחינת יראה.

בלשון אחרית ראיתי במקום אחר: עניינם של קידושין, שהאישה מתקדשת לבעלה ונאסרת על אחרים, יש כאן שני צדדים של השינוי שהתחולל בעת הקידושין - האישה נקשרת לבעלה, עד לתכלית ההתקשרות "והיו לבשר אחד", ובה בעת היא נאסרת על כל אדם אחר.

איש ואשה רומזים לקב"ה ולכנסת ישראל. הקידושין בין איש לאשה רומזים לקשר שנוצר בין יהודי לקב"ה, גם הקשר הזה יש בו שני ההיבטים הנ"ל: יהודי מתקשר בין בדבקות לקב"ה, ובה בשעה הוא מתנתק ופורש מתאוות העולם (שכן תאוות העולם הזה סותרות את הדבקות באלוקות).

כשם שבקידושין בין ואישה אי אפשר להפריד בין שני ההיבטים (ההתקשרות לבעל וההתנתקות מכל אדם אחר) כך בהתקשרות של יהודי לקב"ה חייבים להיות שני ההיבטים הללו, אי אפשר להרגיש אהבה לקב"ה ואהבה לתאוות העולם בעת ובעונה אחת, אהבת ה' מחיבת התנתקות מתאוות העולם.

זה הטעם הפנימי שמנהג ישראל לקדש אישה דווקא בכסף. כסף הוא מלשון כוסף ותשוקה (נכסוף נכספתי) - עניין האהבה. קידושי כסף רומזים לתכלית העיקרית של הקידושין בין הקב"ה לעם ישראל - שתהיה התקשרות ודבקות באלוקות מתוך אהבה גדולה לקב"ה.

עוד ניתן להוסיף: שגם הקב"ה קירב אותנו אליו בשני שלבים אירוסין ונישואין תחילה הוציא אותנו ממצרים - זה פסח וזה קידושין, שיצאנו מהמצרים ופרשנו מהרע, אבל עדין לא התחברנו לקב"ה. במתן תורה היה נישואין (עיין הערה 8). וכמו שאנו אומרים ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים (ביציאת מצרים) ונתן לנו תורת אמת (מתן תורה).

סיכום ג' הפירושים:

א. מהרש"א: אנו עושים שני קנינים כדרך שהקב"ה קידש אותנו אליו בשני קנינים תורה ומשכן.

ב. אנו נקנים לקב"ה ע"י שני מעשים: א. סור מרע (לא תעשה ופרישה מעניני עוה"ז). ב. עשה טוב (מצוות עשה, דבקות בענינים רוחניים). וכנגד זה האשה נקנית לבעלה בשני קנינים א. אירוסין - נאסרת לכל העולם. ב. נישואין - מתאחדת עם בעלה.

ג. הקב"ה קנה אותנו אליו בשני מעשים: א. יציאה ממצרים (פסח) משכו עצמכם מע"ז. ב. מתן תורה (שבועות) יום חתונתו זה מתן תורה.

גב. היום אין אנו עושים אירוסין ונישואין בנפרד אלא בבת אחת, אבל עושים תנאים ומסיבה הנקראת מסיבת אירוסין, והנה אע"פ שאין זה מדאורייתא, אבל סרך מדאורייתא יש כאן שמתחילה מתחייבים זה לזה להנשא ובזה האשה מקבלת על עצמה לאסר לכל העולם, ורק לאחר מכן עושים נישואין.

יד. בנה אחת מחורבות ירושלים.

לפי מה שלמדנו בחוברת זו אין האירוסין והנישואין רק משל לנישואין שלנו

8. כתוב בגר"א אתה בחרתנו כנגד יציאת מצרים, אהבת אותנו כנגד מתן תורה, שכן מתן תורה הוא יום חתונתו (מזל סיון תאומים) שזה מבטא את אהבה, ואין לנו אפשרות לאהוב את הבורא יותר מאשר על ידי לימוד התורה, וכמו שרואים שיוצאים ידי חובת ברכות התורה על ידי אהבת עולם, והיכן פתיחה וחתימה? אלא שאהבת עולם והבוחר בעמו ישראל באהבה הם המהות של התורה, וכן כתב הגר"א שהפסוק השני בשיר השירים הוא כנגד שבועות "ישקני מנשיקות פיהו" ע"ש.

פרק ד. שלום בית חיבור בין הקב"ה לכנסת ישראל - מקורות.

לבורא, אלא זה משל המשפיע על הנמשל, נמצא שבזמן החתונה יש יחוד גדול מאוד בין הקב"ה לעם ישראל מעין מתן תורה, ומעין הגאולה השלמה ולא לחינם המשיל הנביא את הגאולה לחתונה ככתוב ישעיהו פרק סב, ה. ומשׁוֹשׁ חֲתָן עַל פְּלֵה יְשִׁישׁ עֲלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ:

תיקנו חז"ל לברך בשבע ברכות הודאה על שמחת ירושלים העתידה "שׁוֹשׁ תְּשִׁישׁ וְתַגַּל הָעֵקֶרָה בְּקִיבוּץ בְּנֵיהַ לְתוֹכָהּ בְּשִׂמְחָה" לא מבקשים בברכה זו על בנין ירושלים כמו בברהמ"ז אומרים ובנה ירושלים, רק מודים להקב"ה על העתיד שישמח ציון בבניה, וצ"ע מה ענין שמחת ירושלים העתידה לשמחת חתן וכלה? ועוד להודות עכשיו על מה שיהיה בעתיד?

לאור דברי רבותינו שכאשר יש יחודא למטה יש כנגד זה יחוד למעלה, הדברים נפלאים ומשמחים כאשר יש משׁוֹשׁ חֲתָן עַל כְּלָה, יש כנגד זה שׁוֹשׁ תְּשִׁישׁ וְתַגַּל הָעֵקֶרָה, לכן תיקנו חז"ל להודות עכשיו על שמחת ירושלים שעשׁוֹ בְּחֲתוּנָהּ זֶה נִבְנָה עַכְשָׁיו מִמַּשׁ עוֹד חֶלֶק מִבְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם, וזה כוונת חז"ל כל המשמח חתן וכלה כאילו בנה אחת מחורבות ירושלים. והדברים נפלאים!

טו. נקודות נפלאות למחשבה.

חשוב לפי זה: מדוע ציוותה התורה ושמח את אשתו, ולא מצאנו ציווי לכלה לשמח את בעלה, וכן כל החיובים (מזונות כסות וכבודה) רק על הבעל הן, וכן מצינו כיצד מרקדין לפני הכלה, ולא אמרו גם כיצד מרקדין לפני החתן.

פרק ה. ההשפעה הגדולה ביותר.

א. כל התורה ניתנה לעשות שלום.

רמב"ם (הלכות חנוכה פרק ד הלכה יד): "היה לפניו נר ביתו ונר חנוכה או נר ביתו וקידוש היום, נר ביתו קודם משום שלום ביתו. שהרי שם השם נמחק לעשות שלום בין איש לאשתו. גדול השלום שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם שנאמר (משלי ג') "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום".

האם כל התורה היא רק לעשות שלום? היכן כל המצוות שבין אדם למקום? תשובה: שלום בעולם פירושו שלום בין הקב"ה לכנסת ישראל. כל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם - בין ישראל לאביהם שבשמים. (עיינין מקורות בהערה 9)

ב. נר ביתו קודם.

שאלה: אם כך, מדוע נר שבת קודם, הרי גם נר חנוכה שהיא מצווה חביבה עד מאוד מוסיפה חיבור בין ישראל לקב"ה?

תשובה: ישנה טעות יסודית בהבנת המצוות אין לחשוב כי מצוות בין אדם למקום מקרבות לה', ומצוות בין אדם לחבירו מקרבות בין איש לרעהו, האמת היא שמצוות בין אדם לחבירו, ובמיוחד בין איש לרעייתו מקרבות את הבריאה לה' עוד יותר מצוות שבין אדם למקום, לכן תוספת אחדות בין איש לאשתו מוסיף שלום בעולם יותר מהכול. תוספת האחדות שיהיה מחמת אור נר השבת יקרב את ישראל לאבינו שבשמים יותר משיגרום נר חנוכה.

טעם הדבר: כל התורה ניתנה לעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, הדבר שמשפיע על כך יותר מכול זה השלום, ובמיוחד השלום בין איש לאשתו שמכוון בדיוק כנגד זה. וכך כתב בסידור הרמ"ק אין לך מצווה ממש שידומה ממש אל זיווג עליון בכל הצדדים כמו המצווה הזאת (אחוד או"א), כי שאר כל המצוות התורה ירמזון בצלם והדמות העליון ליחד הספירות, אמנם רמז רחוק מאוד.

9. המהרש"א על ברכות דף סד/א "ת"ח מרבים שלום בעולם" כיצד ת"ח מרבים שלום בעולם וכי הם הולכים לעשות שלום בית בכל מקום? מפרש המהרש"א: "שכל מסכת זו התפלות והברכות הנזכרות בה הם תיקון דרבנן וטעמם להרבות בזה שלום בעולם דהיינו בין ישראל לאביהם שבשמים".

ג. יותר חמור מלירוק בפנים של גדול הדור.

מניין לרמב"ם חידוש זה? כותב הרמב"ם כי הקב"ה גילה לנו סוד זה שאמר למחוק את שמו, למרות שיש בזה קצת חילול שם שמים שהוא העוון הכי חמור, וכל הבריאה מטרתה כבוד שמים, משום שעל ידי זה יתרבה השלום בין איש לאשתו, ותוספת שלום גורמת חיבור בין כנס"י לקב"ה יותר מהכול. (עיין הערה 10 דברים נפלאים)

10. מעשה ברבי מאיר, שהיה רגיל לדרוש בליל שבת, פעם אחת נשתהה מעט, והיו שומעים דרשתו אנשים ונשים, אחת מן הנשים הלכה לביתה ומצאה את בעלה שהיה מיצר שהנר היה כבה. אמר לה היכן היית? השיבה בדרשה של רבי מאיר, הוציאה מביתו ואמר לה לא תכנסי לביתי עד שתלכי ותרקי בפניו של רבי מאיר. צפה הדבר רבי מאיר ברוח הקודש, ועשה עצמו חולה, ואמר לאנשי שכונתו צאו ובקשו לי אשה שיודעת להסיר עין הרע, הלכו מחצר לחצר עד שהלכו לחצר של אותה אשה שנתקוטטה עם בעלה, אמרו לה השכנות לך ותנצלי מן מחלוקת בעלך. הלכה ועשתה לו כדרך שעושים הנשים לחולה וירקה בעיניו. אמר לה, עשי כך שבעה פעמים, אחר כך אמר לה לך אמרי לבעלך הוא אמר פעם אחת ואת רקקת שבע. אמרו לו תלמידיו: **כך מבזין את התורה!** אמר להם ולא דיו למאיר להיות כרבו שצויה למחות שמו על המים כדי לשים שלום בין איש לאשתו. (ויק"ר ט, ט): שמעתי ללמוד מסיפור זה מוסר השכל עצום: כל פעם שאדם חושב שעשו דבר לא ראוי בביתו, וראוי להחסיר משלום הבית על זה, יתבונן מעט: האם בשביל דבר זה היה יורק בפנים של גדול הדור, אם לא, יידע כי לגרום חסרון בשלום הבית גרוע מלירוק בפני גדול הדור, למרות שזה בזיון כבוד התורה, ור' עקיבא דרש מה שרבו שמעון העמסוני לא העיז לדרוש - את ה' אלוקיך תירא לרבות תלמידי חכמים,, למרות זאת שלום בית חמור מבזיון תלמיד חכם. ואחד מהטעמים לכך כי פירוד בין קב"ה לכנס"י, הוא חורבן שאין דומה לו.

ולהיפך שקונה לרעייתו פרחים לכבוד שבת - זה לא סתם פרחים, זה גורם חיבור עצום בין קב"ה לכנס"י, פרחים אלו הם חלק מהגאולה השלימה. אשת חייל המכונה סלט טעים לבעלה אין זה רק סלט ירקות, זה אור עצום בבריאה כולה שעמוד אש יכול לרדת משמים בשבילו.

פרק ו. חסידות תלויה במחשבה.

ספר מסילות ישרים - פרק יט: הנה בארנו עד הנה החסידות מה שתלוי במעשה ובאפן העשייה, נבאר עתה התלויה בפננה. (עיין הערה 11)

וכבר דברנו גם כן למעלה מענן לשמה ושללא לשמה למדרגותיהם. אמנם ודאי שמי שמתפנן בעבודתו לטהר נפשו לפני בוראו, למען תזכה לשבת את פניו בכלל הישרים והחסידים, לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו ולקבל הגמול אשר בעולם הבא, לא נוכל לומר שתהיה פננה זו רעה, אכן לא נוכל לומר גם כן שתהיה היותר טובה, כי עד שהאדם מתפנן לטובת עצמו סוף סוף עבודתו לצורך עצמו, אך הפננה האמתית המצויה בחסידים אשר טרחו והשתדלו להשיגה, הוא שיהיה האדם עובד רק למען אשר כבודו של האדון ברוח הוא יגדל וירבה ... נמצאת למד, שזאת היא הפננה המעלה, שהיא רחוקה לגמרי מכל הנאת עצמו, ואינה אלא לכבודו של מקום ולקדוש שמו יתברך המתקדש בבריותיו בשעה שעושים רצונו. ועל זה אמרו (זוהר משפטים), "איזהו חסיד? - המתחסד עם קונו": והנה החסיד ... העבודה שהוא עובד במעשה מצוותיו על הפננה הזאת.

לסיכום: חסיד הוא מי שמתכוון במצוותיו (ובהנהגות השלום שלו) לעשות נחת רוח לה' יתברך (ע"י החיבור בין ה' לכנסת ישראל נהיה קורת רוח לה').

---

11. יש להעיר כאן דבר המצריך תשומת לב: היום אנשים חושבים שלהיות יותר צדיק פירושו לעשות יותר מעשים טובים, נכון, אבל בדברי המסילות ישרים נלמד דבר נפלא, שני אנשים שעשו את אותו מעשה בדיוק אחד נחשב חסיד ועושה נחת רוח לבורא עולם, ואחד לא. ומה ההבדל בין שניהם? המחשבה בלבד. החסיד חשב על בורא עולם בזמן עשית המצווה וחברו לא זכר את בורא עולם בזמן עשית המצווה.

גודל הזכות לעשות מעשים למען כבוד שמים

"ויהי דבר ה' אל ישעיהו לאמור הלוך ואמרת אל חזקיהו כה אמר ה' אלוקי דוד אביך שמעתי את תפילתך ראיתי את דמעך הנני יוסף על ימין חמש עשרה שנה ומכף מלך אשור אצילך ואת העיר הזאת וגנותי על העיר הזאת וזה לך האות מאת ה' אשר יעשה ה' את הדבר הזה אשר דיבר הנני משיב את צל המעלות אשר ירדה במעלות אחז בשמש אחרנית עשר מעלות במעלות אשר ירדה ותשב השמש עשר מעלות במעלות אשר ירדה"

הגמרא במסכת סנהדרין (דף צ"ו ע"א) מספרת, שבעת ההיא מלך על העולם מדרוך בלאדן, וכשהוא ראה שהעולם הלך עשר מעלות אחורה, כלומר שהשמש שעמדה לשקוע חזרה אחורה עשר שעות ונהיה בוקר, שאל את עבדיו מה קרה, והם השיבו לו מה שקרה עם חזקיהו. אמר מדרוך בלאדן, ישנו אדם כה גדול ולא נתנו לו שלום? מיד שלחו לו מכתב וכתבו בו: שלום למלך חזקיהו, שלום לעיר ירושלים, ושלום לאלוקים הגדולים.

והגמרא מספרת שנבוכדנצר היה בזמנו הסופר של המלך, ובזמן שכתבו את המכתב הוא לא היה שם. אח"כ הוא הגיע ושאל מה כתבו במכתב? ואמרו לו כך וכך כתבנו. אמר להם אתם כותבים אלוקים גדולים, ואתם כותבים אותו בסוף?! היה לכם לכתוב את האלוקים הגדולים ראשון! אמר לו המלך לנבוכדנצר, אתה שהצעת לתקן את המכתב, אתה תתקן אותו. רץ נבוכדנצר אחר השליח שלוש פסיעות ובא גבריאל והעמיד אותו על מקומו.

אמר ר' יוחנן, אלמלא בא גבריאל והעמידו על מקומו, לא היתה תקנה לשונאין של ישראל. ופירש רש"י שם (בד"ה לא היה) שהיה שכרו מרובה, והיה לו רשות לאבד את שאריתנו.

אומר המדרש שבזכות אותם שלוש פסיעות שעשה נבוכדנצר לכבוד ה', זכה למלוך על כל העולם כולו, עד שמספר המדרש שלא היה נראה חיוך על שפתם של האנשים בזמן מלכותו, שהיה מלך אכזר ביותר. וגם בנו זכה למלוך על כל העולם כולו, וכן הנכד שלו, זכה למלוך על כל העולם. בכל צעד קבל את שכרו שמלך על כל העולם שלושה דורות.

שאל בנו של החפץ חיים את אביו: אם כל כך הרבה שכר מקבלים הרשעים על מעשיהם, כיצד כתוב בתורה שה' משלם שכר רשעים בעוה"ז כדי לאבדם מהעוה"ב, הרי יש יהודים רשעים שעשו המון מצוות הרבה יותר מהג' פסיעות של נבוכדנצר, ואם על ג' פסיעות מקבלים כל כך הרבה שכר כמה צריך להיות שכרן של הרשעים?

ענה לו הח"ח: רשעים בדרך כלל לא עושים את מעשיהם לכבוד שמים, אלא בגלל שכרן הם חושבים שראוי לעשות וכדומה, ואדם שחושב לעשות לכבוד שמים משלמים לו את שכרו בעוה"ב, היות ומגיע לו מדי הרבה שכר בשביל לשלם אותו בעוה"ז. נבוכדנצר שהלך להחזיר את השליח היתה כוונתו לכבוד שמים, אבל לא יכלו לשלם לו בעוה"ב שכרן אדם שהחריב את ביהמ"ק לא נאה שיהיה בעוה"ב, לכן נאלצו לשלם לו בעוה"ז, **ולשלם בעוה"ז על מצווה לכבוד שמים צריך בשביל זה שלוש דורות של מלכות על כל העולם.**

למדנו מדבריו גודל שכר מצווה הנעשית לכבוד שמים, ששכרה פי כמה וכמה ממצווה שלא נעשתה לכבוד שמים.

פרק ז. גאולת ישראל תלויה בשלום בית.

זוהר חלק ג דף ז/ב תנינן בפרששתא דשמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד, מהו אחד. דא כנסת ישראל דאחיד ביה בקודשא בריך הוא. דאמר רבי שמעון, זיוגא דדכר וניקבא אקרי אחד. באתר דנוקבא שריא, אחד אקרי. מאי טעמא. בגין דדכר בלא נוקבא פלג גופא אקרי, ופלג לאו הוא חד. וכד מתחברן פחדא תרי פלגי גופא, אתעבידו חד גופא, וכדין אקרי אחד: והשתא קודשא בריך הוא לא אקרי אחד. ורזא דמלה, כנסת ישראל בגלותא, וקודשא בריך הוא סליק לעילא לעילא, וזיוגא אתפרש, ושמא קדישא לא אשתכח שלי, ואחד לא אקרי. ואימתי יתקרי אחד, בשעתא דמטרוניתא תשתכח ביה במלכא, ויזדווגון פחדא. הדא הוא דכתיב, (עובדיה א) והיתה לי' המלוכה. מאן מלוכה. דא כנסת ישראל, דמלכו בה אתקשר, כדין (זכריה יד) ביום ההוא יהיה יי' אחד ושמו אחד. ועל דא, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. (תהלים קלג).

באור: למדנו בפרשת שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד, מתי נקרא ה' אחד? (באור: מתי יהיה התגלות של אחדות ה' בעולם) כאשר הקב"ה ישרה שכונתו בגילוי בכנסת ישראל. שאמר ר' שמעון הזווג של זכר ונקיבה נקרא אחד, כי במקום שהנקיבה נמצאת נקרא אחד, מה הטעם לפי שזכר בלא נקיבה נקרא חצי גוף, וחצי אינו אחד, וכשמתחברים יחד שני חצאים (ע"י אהבה ודביקות) נעשה גוף אחד, ואז נקראים אחד. ועכשיו בגלות הקב"ה לא נקרא אחד וטעם הדבר כי כנסת ישראל בגלות והקב"ה למעלה למעלה, והזיווג נפרד, ושמו הקדוש לא שלם, ולא נקרא אחד, ומתי יקרא אחד? בשעה שכנסת ישראל תתחבר לקב"ה, זהו שכתוב על לעתיד לבוא והיתה לה' המלוכה, מהי המלוכה? שכבוד ה' יראה בכנסת ישראל, ואז יתקיים ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, ועל זה נאמר הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.

למדנו מהזוהר: א. תיקון הבריאה באחדות ה' יהיה כאשר כנסת ישראל תהיה מחוברת להקב"ה. ב. זכר ונקיבה הם דוגמת הקב"ה וכנסת ישראל. ג. שזכר ונקיבה מתאחדים זה שלימות, וזה יוצר את השלימות שה' שורה בישראל.

זוה מה שכתב הפלא יועץ הובא לעיל: ובפרט בין איש לאשתו בחושבו כי הדברים עתיקים ומעובדא דלתתא איתער עובדא דלעילא או בונה עולמות או

מחריבן והשנאה והמחלוקת מעורר מדנים וקטיגורייא ופירוד למעלה וע"י אהבה ואחוה שלום ורעות מעורר אהבת דודים למעלה ועושה שלום במרומים דגורם יחוד קודש בריך הוא ושכינתיה וזהו הטעם שבזה תלוי גאולתינו ופדות נפשינו.

ונסיים בדברי ספר הליקוטים לר' חיים ויטאל זצ"ל - פרשת עקב - פרק ח: "מעלה גדולה יש לאשה... שאמרו רז"ל כי השרוי בלא אשה שרוי בלא טובה וכו', בלא חיים, וענין (והמקור לזה מהפסוק) ראה חיים עם אשה אשר אהבת (קהל' ט'), הרי שיחיה על זכות לקיחתה לבד, ומה גם שיהיו לו בנים, וימולם ויפדם, וילמדם תורה ועבודת ה'. ומלבד זה על כל מוצא פי ה' יחיה האדם באמצעות האשה והכוונה שיקיים כל המצות, שאם יאהוב אותה כגופו, יקיים מצות ואהבת לרעך כמוך ששם נכלל כל התורה, כנזכר בגמרא על אותו שאמר למדני תורה על רגל אחת, ואמר לו ואהבת לרעך כמוך, אם תקיים זה כאילו קיימת כל התורה כולה:

פרק ח. אור חדש על מאמרי חז"ל:

חוברת זו נכתבה בקצרה, המעיין יבין שיש כאן אור חדש על כל הבית היהודי, ולפי דברים אלו יובנו הרבה מאמרי חז"ל ונכתוב בקצרה ממש:

1. מסכת ברכות דף ו עמוד ב. כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו - עובר בחמשה קולות...ואם משמחו מה שכרו? - אמר רבי יהושע בן לוי: זוכה לתורה שנתנה בחמשה קולות. מהרש"א: אם משמחו זוכה לה' קולות של תורה כי נתינתה היא היתה יום שמחת לבו וחתונתו עם ישראל. חשוב לפי מה שלמדנו מדוע זוכים בשמחת חתן וכלה לתורה.

2. כהן גדול ביום כיפור חייב שיהיה לו אשה, מדוע?. כיצד נקרא יום כיפור בלשון המשנה בסוף תענית? (יום חתונתו) מה תפקידו של הכה"ג ביום זה? והבן למה צריך שיהיה לו אשה.

3. המשנה בסוף תענית אומרת שנהוגים היו לחפש שידוך ביום כיפור ותמהו רבים שידוך ביום כיפור?! חשוב לפי הנ"ל מה נגרם למעלה ביום כיפור, ומדוע זה יעזור לשידוך.

4. נהגו ישראל קדושים לשיר מיד לאחר החופה עוד ישמע בהרי יהודה ובחוצות ירושלים וכ"ו פסוק שהוא הבטחה על הגאולה, חשוב האם יש קשר בין חתונה, לבין הגאולה העתידה. חשוב על מאמר חז"ל המשמח חתן וכלה בונה אחת מחורבות ירושלים.

5. חשוב מדוע כל כך שמחים בחתונה? מדוע מנהגי החתונה הם כמתן תורה כמבואר בתשב"ץ (סימן תס"ז) בשם המהר"ם מרוטנבורג: נקוט כלל זה בידך, כל המנהגים של חתן ושל כלה, אנו למדים ממתן תורה, שהקב"ה מראה עצמו כחתן נגד הכלה שהם ישראל.

6. מבואר במשנה שנהגו בט"ו באב לחפש שידוך, חשוב האם יש קשר בין זה שביום ט"ו באב חזרה שכינה לשרות בישראל (לאחר שכלו מתי מדבר) לבין מציאת שידוך?

7. מבואר בשולחן ערוך הלכות שבת סימן רפ "עונת תלמידי חכמים הבריאים

- מליל שבת לליל שבת". חשוב מהי שבת (לכה דודי לקראת כלה (עיין הערה 12)) ומדוע דווקא אז זמן מצוות עונה? (עיין ב"ח סימן ר"פ)
8. על בריתך שחתמת בבשרינו (מתוך ברהמ"ז) ועם אותו ברית ביננו לבין הקב"ה אנו עושים ברית בין איש לאשתו, האם יש קשר בין הדברים? כבר בברית מזכירים את החופה (כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה) מדוע?
9. המגרש אשתו מזבח בוכה. מדוע דווקא המזבח? (מזבח הוא המקשר בין ישראל לקב"ה)
10. המשמח חתן וכלה בונה אחת מחורבות ירושלים.

המעונין להרחיב בדברים אלו יצור איתנו קשר ונשלח לו חומר נוסף.

---

12. כתב האבדורהם (בתפלת ליל שבת): בטעם שינוי נוסחאות בברכה האמצעיות דתפלת שבת, דבשבת ידוע דאז זיווג קודשא בריך הוא וכנסת ישראל דשבת בחינת כלה מלכתא. ולכן בלילה אומרים אתה קדשת על שם הקידושין ובבוקר ישמח משה על שם שמחת הנישואין ובמנחה אתה אחד על שם היחוד. (לכאורה גם ג' חגי ישראל הם אותה בחינה פסח קידושין עיין לעיל סוגיה א. פרק ג. יב. שבועות נישואין, סוכות חדר יחוד)

פרק ט. שאלות חזרה.

פרק א.

- א. כיצד הסביר הנפש החיים את הדמיון של האדם לאלוקים ככתוב בצלם אלוקים עשה את האדם?
- ב. כיצד הביא לדרוש את המשנה באבות דע מה למעלה - ממך?
- ג. מה לומדים מהפסוק ה' צילך על יד ימינך?
- ד. מדוע נקרא שמו של הקב"ה אקי"ק אשר אקי"ק?
- ה. האם גם גוי נברא בצלם אלוקים? הגדר את ההבדל בין יהודי לגוי!
- ו. איש ואשה הם לארקמשל לקב"ה הוכנסת ישראל אלאהם _____.
- ז. שאדם אוהב בבית הוא גורם לקב"ה _____ את אהבתו לישראל.
- ח. מה הסיבה הגורמת לקבל את כל עניני הטוב? (דרך ה')
- ט. לדבקות בין איש לאשה יש ג' סיבות מהם?
- י. למה חשוב ולמה נפ"מ לדעת את מעלת הבית היהודי (שלושה דברים)?
- יא. מה חשוב חסיד (של המסילת ישרים) לפני שהוא נכנס הביתה?

פרק ב.

- יב. מה התקשו הראשונים בבאור הפסוק ויברא אלוקים את האדם בדמות אלוקים?
- יג. כיצד ביאר החפץ חיים את הדמיון של האדם לאלוקים?
- יד. מה קשה על ביאורו של הח"ח מלשון הברכה בצלם דמות תבניתו?
- טו. למה אסור להלין נבלת אדם על העץ?
- טז. איזה הלכה למעשה יש לכל אדם כל יום בגלל שהוא צלם אלוקים?
- יז. מה הפירוש צלם אלוקים לפי השל"ה?
- יח. במה דומים איש ואשה לעולמות העליונים?

יט. מדוע רק לאדם נשוי ניתן לקרוא אדם?

כ. מהי כנסת ישראל?

כא. מה הפירוש מה שכתוב לגבי מי שמעביר את בנו למולך "למען טמא את מקדשי" - על איזה מקדש מדובר?

כב. מדוע קורים לאשת החתן כלה?

כג. מה הפירוש של התפילה לשם יחוד קב"ה ושכנתיה?

כד. מהי הקדושה הגדולה ביותר שיש בעולם?

כה. חז"ל ציוו יקדש עצמו בשעת תשמיש - לפי השל"ה איזה מחשבות צריך לחשוב?

כו. סכם ג' פירושים לצלם אלוקים וכיצד כולם נמצאים בבית היהודי?

פרק ג.

כז. במה תלויה הגאולה לפי הפלא יועץ?

כח. למה ציוו רבותינו ז"ל אוהבה כגופו ומכבדה יותר מגופו לפי הריאקנטי?

כט. למה ניסר הקב"ה את האיש מאשתו? ומה יגרם מחמת זה בעולם?

ל. שאדם מסתכל ח"ו על אשה זרה מה הוא גורם? ומה גורם מי ששומר את עיניו?

לא. חז"ל אמרו "באיש וה' באשה, כיצד ניתן ללמוד מכאן שחיבור איש ואשה גורם חיבור בין הקב"ה לכנס"י?

לב. על איזה עבירה נאמר בספר הקנה שאין בעולם חטא כחטאו?

לג. מדוע עוון הברית הוא העוון החמור ביותר כמבואר בשו"ע אבה"ע כ"ג?

לד. כיצד ניתן ללמוד מהנ"ל מה יביא מבול של שפע טוב לעולם?

לה. תכלית עשית המשכן ללמד את האדם מה יעשה כדי שהוא בעצמו יהיה משכן, כיצד המשכן מלמד?

לו. מדוע היו הכרובים דווקא כדמות זכר ונקיבה?

לז. איזה הלכה מופיעה בשע"צ שראוי לנהוג, מחמת הדמיון הדבקות של הקב"ה לעם ישראל לדבקות איש ואשה?

לח. מה ניתן ללמוד הלכה למעשה מקודש הקודשים? מהו קודש הקודשים של

עם ישראל?

לט. אמרו חז"ל איש ואשה זכו שכינה ביניהם, הבא ראייה לכך מהכרובים?
מ. כתוב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם לא נאמר בתוכו אלא בתוכם לשון רבים,
מה בא ללמד לפי המגלה עמוקות?

מא. כתוב באבות דרבי נתן: רשב"ג אומר כל המשים שלום בתוך ביתו מעלה
עליו הכתוב כאילו משים שלום בישראל על כל אחד ואחד. לפי מה שלמדנו
מדוע המשים שלום בביתו משים שלום על כל ישראל?
מב. מדוע זכה שבט לוי להיות שבט עובדי ה'?

מג. לאה אמרה בהולדת לוי הפעם ילוה אישי אלי, מדוע? (הסבר לפי הרד"ק)
מד. הראה כיצד מי שגרם חיבור בין איש לאשה, זכה להיות המחבר בין הקב"ה
לעם ישראל?

מה. לשאת אשה צריכים שני מעשי קנין: אירוסין ונישואין, מדוע כל חפץ קונים
בקנין אחד ואשה קונים בשני קנינים?

מו. הבא ג' פירושים כיצד נקנים אנו לקב"ה בשני קנינים שהם כנגד אירוסין
ונישואין?

מז. מה פירוש הברכה מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין, הרי כל מצווה
מקדשת את היהודי לבורא?

מח. מדוע חתונה היא מעין מעמד מתן תורה?

מט. במה שונה ברכת שוש תשיש מכל הברכות שאנו מזכירים את ירושלים
בתפילה ובברהמ"ז?

נ. תיקנו חז"ל להודות להקב"ה על הגאולה העתידה בברכת שבע ברכות, מה ענין
שמחת חתן וכלה לגאולה?

פרק ד'

נא. אמרו חז"ל גדול השלום שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם. האם כל
התורה היא רק לעשות שלום? היכן כל המצוות שבין אדם למקום?

נב. ת"ח מרבים שלום בעולם" כיצד ת"ח מרבים שלום בעולם וכי הם הולכים
לעשות שלום בית בכל מקום? (מהרש"א)

נג. מדוע נר שבת קודם לנר חנכה, הרי גם נר חנוכה מוסיפה שלום - חיבור בין ישראל לקב"ה?

נד. מנין לרמב"ם ששלום בין איש לאשתו מחבר את ישראל לקב"ה יותר מבין אדם למקום?

נה. מה יותר חמור לבזות ת"ח גדול הדור, או לבזות את אשתו? הבא ראייה לכך! פרק ה'.

נו. כיצד יתכן שנים עשו אותו מעשה אם אותו זריזות והתלהבות, ובכל זאת אחד נקרא חסיד ואחד נשאר אדם רגיל?

נז. איזה כוונת חושב החסיד במעשה המצוות?

נח. מאיזה משפט בתפילת שחרית הביאו חז"ל ראייה שהשלום גדול מן הכול?

נט. מהו הגדרת שלום (כיצד חושבים האנשים ומה ההסבר האמיתי)? (אברבנאל)

ס. כיצד יוכל יהודי לעשות מעשים נפלאים בבריאה והכול מתוך ביתו?

פרק ו'.

סא. מתי יהיה התגלות של ה' אחד בעולם?

סב. כיצד נקרא זכר בלא נקיבה? וכיצד הם נקראים ביחד? (זוהר)

סג. מדוע עכשיו לא ניכר אחדותו של הקב"ה בעולם?

סד. הסבר כיצד שלום בית יכול להשפיע על קירוב הגאולה?

סה. מדוע אדם שאוהב את אשתו נחשב שקיים כל התורה כולה?

פרק ז'.

סו. בנישואין יש ג' שלבים (קידושין, נישואין, יחוד) הבא דוגמא לכך בקשר בין

הקב"ה לעם ישראל בשבת ובחגי ישראל?

פרק י. תפילה נפלאה לאדם בטרם הכנסתו לביתו.

א. שמירת העינים.

שאומר תפילה זו בדרך יבקש תחילה שיזכה לשמור את עיניו. רשב"ע זכניי לשמור את עיני קדושות טהורות וטובות, וכמו שאני שומר את עיני לראות רק את רעיתי, כך תשמור אתה את כל השפע האלוקי (עין טובה זו מידת הנדיבות) להביא אותנו רק לרעיתך עם קדשך האהוב וחביב לפניך. וזכניי שבשמירת עיניי אזכה להיות כלי קדוש לשרתך כמו שאמרו חכמים כל מקום שאתה מוצא גדר ערווה אתה מוצא קדושה.

ב. הכרת הטוב.

(13) אודה לך ה' אלוקי שזכית אותי להיות יהודי, להיות בנך האהוב, ונתת לי את תורתך הקדושה אשר היא נותנת לנו חיים מאושרים בעוה"ז, וטובים לעוה"ב, ואתה עכשיו מזכה אותי מחמת אהבתך הגדולה עלי בזכות עצומה ונפלאה, לעשות חסד עם בניך היקרים, מודה אני לך על כל הדברים הטובים הללו. ויהי רצון שארגיש הכרת הטוב אליך עבור זה.

ג. כוונה לקיים מצוות ואהבת לרעך כמוך.

הנני מוכן ומזומן לקיים מצוות עשה דאוריתא שכתבת לנו בתורתך הקדושה "ואהבת לרעך כמוך". שמצווה זו גילה לנו ר' עקיבא שהיא כלל גדול בתורה. והלל אמר עליה זוהי כל התורה כולה, שהיא כוללת כל התורה, והמקימה כקיים כל התורה כולה.

וכמו שכתב ר' חיים ויטאל זצ"ל מעלה גדולה יש לאשה כי השרוי בלא אשה שרוי בלא טובה בלא חיים, כדכתיב ראה חיים עם אשה אשר אהבת (קהל' ט'), הרי שיחיה (בעוה"ז ובעוה"ב) על זכות לקיחתה לבד. ומה גם שיהיו לו בנים,

13. לפני חלק מהמצוות יש ברכה, הטעם: א. לכוון ב. להודות לה' שזיכהו למצווה (חנוך ת'ל)

פרק י. תפילה נפלאה לאדם בטרם הכנסתו לביתו.

וימולם וילמדם תורה ועבודת ה'. ומלבד זה על כל מוצא פי ה' יחיה האדם - באמצעות האשה (תּוֹרָה שְׁפָעַל פֶּה נִקְרָאת אִשָּׁה) והכוונה **שיקיים כל המצוות**, שאם יאהוב אותה כגופו, יקיים מצוות ואהבת לרעך (לרעיתך) כמוך ששם נכלל כל התורה, כנזכר בגמרא על אותו שאמר למדני תורה על רגל אחת, ואמר לו ואהבת לרעך כמוך, אם תקיים זה כאילו קיימת כל התורה כולה: (14)

ד. והלכת בדרכיו וחסד.

ומצוות עשה שכתבת לנו בתורתך "והלכת בדרכיו" שמחמת חשיבות מצווה זו חזרת עליה שמונה פעמים בתורתך הקדושה, והחפץ חיים זצ"ל גילה לנו שכתבת בתורתך שהדרך לעלות ממעלה למעלה בעבודת ה' היא רק על ידי שנשפר את (והלכת בדרכיו) המידות שלנו. ואמרו חז"ל אבא שאול אומר: זה אלי ואנוהו - הוי דומה לו: מה הוא חנון ורחום - אף אתה היה חנון ורחום. ומצוות גמילות חסדים שבמצווה זו אתה חפץ כדכתיב: "כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי ובחרו באשר חפצתי", ומהו הדבר שאתה חפץ? חסד כדכתיב: כי חסד חפצתי ולא זבח.

וזכני ה' יתברך שכוונתי במעשי חסד בתוך הבית, תהיה לעשות חסד עמך אבי היקר שבשמים, כמו שכתוב בזהוהו **איזהו חסיד המתחסד עם קונו**, להשפיע שפע טוב, לשם יחוד קב"ה ושכנתיה, להביא את משיח צדקנו במהרה, ולהרבות כבוד שמים בכל העולמות כולם, כמו שמברכים: שהכול ברא לכבודו.

ה. שעושה חסד עם ילדים יוסיף:

וזכני לקיים מצוות עשה של קידוש שמך: שכוונתי תהיה בגידול הילדים כדי שיתפרסם יחוד שמך בעולם, וליישרם לאהבתך יתברך. שמחמת סיבה זו אהבת את אברהם ככתוב: כי ידעתי (אהבתיו) למען אשר יצווה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט.

14. הטעם: ה' יתברך מתנהג עם האדם כשם שמתנהג עם ביתו (רעיתך היא ביתו היקרה של מלך מלכי המלכים) אם מחבבה ואוהבה ומקרב אותה אליו, זוכה שה' יאהב אותו שהיא תכלית כל התורה. ובזה זכינו להסביר בעז"ה מדוע המכבד את אשתו מעשיר? שזהו מידה כנגד מידה, כנגד הכבוד שנתן לה - זוכה לכבוד, ואין כבוד אלא כסף וזהב, וזהו ואברהם כבד מאוד. ולפ"ז ת"ח יזכה לכבוד חכמים ינחלו לו ולבניו ולחנניו. אשרי חלקו. וכן יזכה לעוה"ב לכבוד מאת ה' שנאמר וודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד.

פרק י. תפילה נפלאה לאדם בטרם הכנסתו לביתו.

ו. צורת קיום המצוות.

ויהי רצון מלפניך שאזכה לקיים מצוות אלו:

א. בשמחה גדולה, כמו שכתוב עבדו את ה' בשמחה.

ב. ואזכה להעריך מאוד את המצוות שאתה מזכה אותי לעשות, ענני ה' ענני שאזכה להרגיש בכל ליבי ונפשי שכל מצווה היא מתנה נפלאה שאתה מזכה אותי לעשות, ואזכה לקיים מצוות אלו בהידור כמו שאתה רוצה שנעשה אותם, וכמו שכתבת לנו בתורתך ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם. (בכל לבבכם ומקימים בהערכה ובשמחה, ובכל נפשכם בריצה (ואחרי מצוותיך תרדוף נפשי).

ג. ואזכה לעשות מצוות אלו בריצה ובמהירות כמו שכתוב על אברהם "וימהר אברהם האהלה" "ואל הבקר רץ אברהם" וכמו שאמר דוד המלך "דרך מצוותיך ארוץ כי תרחיב ליבי", ועל ידי זה יתרחב ליבי ויחשוק ויחפוץ לעשות מצוותיך.

ד. וזכני שכל פעולת חסד שתבוא לידי אעשה אותה מיד, ולא השהה אותה, כמו שאמרו חז"ל עה"פ "ושמרתם את המצות" מצווה הבאה לידיך אל תחמיצנה (תשהה אותה).

ה. וזכני שאחפש כל הזמן אך לכבד ולעשות נח רוח לחברי שזה שלמות החסד.

ה. ואזכה במצוות אלו לעשות נחת רוח (שמחה) לפניך (15).

ז. קניית אהבת ישראל

רבנו של עולם טוב ומטיב לכול – נתת לנו את המצוות כדי שנתקן את ליבנו (קיום המצוות הוא קניין של לב כשם שלימוד תורה קניין של שכל) שזה רצונך, יהי רצון מלפניך שעל ידי מצוות ואהבת לרעך כמוך שאקיים, אזכה ויכנס בליבי עוד אהבה לכל יהודי ויהודי, וזכני שיאיר בליבי אור האמת, עד כמה אתה אוהב כל יהודי ויהודי ומתוך כך גם אני יאהב כל אחד (16) ואשמח מאוד לעזור לו ולשמחו. זכני להרגיש בכל פעולת חסד שזה זכות שאתה מזכה אותי לתת לבנך

15. שמכין במצווה לעשות נחת רוח לה' זה נחשב שעושה מאהבה, בגמילות חסדים יש שמחה מיוחדת לפני ה', א. ה' שמח שמשמחים את בניו (ק"ו ממה שהוא עצוב שבנו אפילו רשע מצטער) (סנהדרין ו,ה') ב. כבוד הוא בנשמה לכן גורם שמחה לשכינה ג. שאדם עושה חסד למטה נותן לבורא אפשרות להשפיע חסד לעולם וזה תשוקת הבורא להטיב לברואיו.

16. ואהבת לרעך כמוך אני ה', כיצד תאהב? אם תדע כמה אני ה' אוהב אותי (ח"ח).

פרק י. תפילה נפלאה לאדם בטרם הכנסתו לביתו.

(17) שהוא כל כך גדול ויקר ואהוב לפניך.

ח. קניית אהבת חסד

רבנו של עולם אבינו היקר קיים לנו מקרא שכתוב: "ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם", "לב טהור ברא לי אלוקים ורוח נכון חדש בקירבי, "והסירותי לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר, ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחוקי תלכו ומשפטי תשמרו ועשיתם".

יהי רצון מלפניך שעל ידי מצוות והלכת בדרכיו שאזכה בעזרתך לקיים תיטע בליבי את מידתך הנפלאה מידת אהבת חסד שאתה מבקש מאוד מאתנו שנזכה לקנות אותה כמו שאמרת לנו על ידי נביא קדשך מיכה: "הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש מעמך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלוקיך", והיא המידה הגדולה ביותר שלך ככתוב בתורתך את גדלך ופירש רש"י מידת טובך, וזכני שעל ידי מעשה המצווה שאעשה יסור הקליפה המונעת ממני לקנות מידה טובה זו שלך.

ט. קניית הרצון לעשות נחת רוח

טוב ומטיב לכל שבראת העולם בשביל לגלות טובך ורחמנותך, זכיני להגיע לשלמות החסד, שכל מגמתי תהיה תמיד לעשות נחת רוח לבנך היקר, זכני שיגבר בי הרצון לעשות נחת רוח לבנך האהוב, וכל הזמן אחפש לעשות עוד ועוד נחת רוח לבנך (18), וזכני להצליח לעשות לבנך נחת רוח והרבה שמחה, ושלא יגרם על ידי ח"ו צער לאף אחד מבניך.

י. מצוות הכרת הטוב

עזור לי אבי שאצליח להגיע למטרה שבשבילה הורדת אותי לעולם והיא בקיצור: "אחד", להתאחד עם אשתי, עם עם ישראל, ולהתאחד איתך, ובלשון חז"ל שלום. ואחת מהדרכים לכך שנכיר טובה למי שעשה עימנו. אנא זכני להכיר טובה לאשתי: א. ברגש – שיהיה לי רגש של הכרת הטוב על כל

17. חלק גדול מהחסד הוא ההרגשה שאני זוכה לתת לך, ולא שאתה זוכה לקבל ממני. וזהו לשון גמילות חסדים שעושה את החסד בצורה שכאילו הוא גמול.

18. שמחפש בעשית החסד לעשות נחת רוח לשני, הוא חי את המצווה, ויוצא ממלומדה.

פרק י. תפילה נפלאה לאדם בטרם הכנסתו לביתו.

מה שעשתה עימי, ב. בדיבור שאדע להחמיא לה במילים יפות וטובות משמחות לבב על כל מה שעשתה למעני, ועל ידי זה נזכה להתאחד כרצונך כמו שכתבת לנו בתורתך והיו לבשר אחד, וזכני לרכוש את התכונה הנפלאה של הכרת הטוב, כדי שאוכל להשתמש בה אח"כ בשביל להתקרב אליך. אלהכיר לך טובה ברגש על כל מה שאתה עושה עימי, בובמעשה שאדע להודות להלל לשבח לעלה ולקלס לשמך הגדול, שאדע שאתה אוהב מאוד שאני מספר לך כמה טוב לי בזכותך, כמה נעים לי בגלל שזיכית אותי לשמור תורה ומצוות, כמה אני מרגיש מאושר, ואלו הדיבורים שמאוד משמחים אותך. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי.

יא. לעזר את השפע העליון.

רבש"ע זכיני לחיות את ההרגשה שאיחוד למטה גורם איחוד למעלה, וזה האיחוד יקר בעיניך עד מאוד, כאשר אני משמח את רעיתי אתה משמח את רעיתך, כאשר אני מכבד את רעיתי אתה מכבד את רעיתך.

יב. כבוד.

צויות עלינו ע"י חז"ל שיהיה האדם מכבד את אשתו יותר מגופו, וצויות עלינו ללכת בדרכיך - מה אתה מלך הכבוד שאתה נותן כבוד לכנס"י, אף אנו צריכים לתת כבוד לרעייתנו, לדעת לומר לה מילים של כבוד והערכה מכל הלב. זכנו אבינו שנתייחס לבתך כאל בת של מלך מלכי המלכים, שנרגיש את יראת הכבוד ממנה, שנדע שכל תפקידנו בעולם להרבות כבוד שמים, ואין דבר שמרבה כבוד שמים כמו לכבד את הבת מלך, לש"ש.

יג. הודיה על הזכות לבנות לבורא בית מקדש.

חֲסֵדֵי יְדוּד אֶזְפִּיר תְּהִלַּת יְדוּד פֶּעַל כָּל אֲשֶׁר גְּמְלָנוּ יְדוּד וְרַב טוֹב לְבַיִת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר גְּמְלָם כְּנַחֲמָיו וְכָרַב חֲסֵדָיו: מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂזִכִּית אֹתָנוּ בְּמִצְוֵה נִפְלְאוֹה וּגְדוּלוֹה עַד לְמֵאוֹד, לְבִנּוֹת לְשִׁכְנָה שֶׁנִּמְצָאת עִשְׂוֹ לְצַעֲרָנוּ בְּגִלוֹת מִשְׁכַּן לְגוֹר בּוֹ בְּתוֹכָנוּ כְּכַתוּב "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם", "וְנִתְּתִי מִשְׁכְּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם: וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי לָכֶם לְאֱלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעָם", וְהִיכַן אֶתָּה שׁוֹכֵן? אֹמֵר הַפְּסוּק "וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיָבֵנו" לִיתִי אֶחָד וְיִשְׁתַּדַּל בְּאֶחָד, דְּהֵא לִית מִלְכָּא מִשְׁתַּדַּל אֵלָּא בְּמֵאֵי דַּתְחַזִּי לִיה: בְּמֵאֵן דַּתְתַּקַּן

פרק י. תפילה נפלאה לאדם בטרם הכנסתו לביתו.

בקדושה עלאה למהוי חד, כדין הוא שריא באחד, ולא באתר אחרא: ואימתי אקרי בר נש אחד? בשעתא דאשתכח דכר ונוקבא, ואתקדש בקדושה עלאה, מודים אנחנו לך שאתה בא לשכון בביתנו-משכנך.

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם

ל"ג בעומר תשע"ו